

ROMANIA-MARE

După război, această denumire „România-Mare”, s'a coștat la o grozavă înălțime de îngâmfare și-și da importanță unei extraordinare descoperiri. A rămas jos și meschină expresia: „țara noastră eternamente agricolă”.

Azi avem peste tot „România-Mare”. Hărți cu România-Mare, articole cu România-Mare, nu există cuvântare cu defect fără România-Mare, afișe, reclame, poezii, avem chiar Parlamentul României-Mari.

Nu știu unde nu se găsește această denumire, — poate că acum avem și un alt Dumnezeu și cu siguranță avem altul: Dumnezeul României-Mari.

Există oare două Români, una mare și alta mică și ca să nu se facă confuzie, le denumim după întindere?

Este poate România atât de extraordinar de mare, încât, vrând-nevrând, când zicem România ne vine amețea și imediat ca să ne ținem firea adăugăm „Mare”, — așa cum întâmplă cu „Marea Rusie” sau „Marea Britanie”? Poate nici în țara noastră soarele nu apune niciodată, om fi luat cine știe ce colonii îndiene sau de piei roșii, pe emiseră de caldă a pământului.

Nimic din toate acestea nu este și atunci? Vă rog gândiți-vă puțin, — este caraghioasă această numire. Pare că ne-am speriat de proporțiile care le-a luat actuala Românie, — și nu este cazul nici să ne speriem, nici să ne îngâmfăm copilărește.

Biserica Românilor din Ardeal în sec. XV. Viața bisericească a românilor din Ardeal, până în secolul X, n'a fost prea deosebită de acelor din cele două principate, ci putem afirma că aveau preoți prin țarguri și că se putea căte un vladică, care, însă, n'avea o reședință stabilă. De organizare bisericească în acest timp deci nu se poate fi vorba, ci tocmai mai târziu, abia cu începutul sec. XV, apar episcopi canonici prin părțile Banatului cu reședințe mai stabile. Acești episcopi întrețineau legături spirituale cu bisericile ortodoxe învecinate, și îndeosebi cu Mitropolia Ungro-Vlahiei, din care din nord cu mitropolia Balicului. Primele începuturi ale vieții bisericești au fost caracterizate prin lupta dusă contra catolicismului stăpânitorilor unguri, care încerca să persista a face cuceriri în rândurile românilor din Ardeal.

Papii se serveau, în această propagandă, de autoritatea regelor unguri, pe cari-l înțelau „regi apostolici” începând cu Ștefan I, cel sfânt, introducătorul catolicismului în masele poporului său.

Năzuințele papiste se izvoară de credința ortodoxă staționară și neclintită a poporului român, câștigând o foarte mică parte din nobilimea română, care îmbătăită de oarecari privilegii își reneagă credința strămoșească. Poporul, însă, cu toată iubăgia și persecuția nu primi, sub niciun chip, ca să-și lepede legea în care s'a născut și a trăit și a umas mai departe așa cum a apucat vremea.

De aici o sumă de persecuții îndreptate contra preoților români, cari de multeori erau isgoniți peste granițe pentru a lipsi poporul de ceace avea mai scump.

Ca centru religios în acest timp în Ardeal notăm mănăstirea Sf. Mihail din Peri, zidită de voievozii români, frații Balita și Drag (1391), cu binecuvântarea și aprobarea patriarhului Constantinopolului Antonie, al cărei egumen era învestit cu atribuțiuni episcopale, așa cum se obișnuia atunci, din cauza lipsei clericilor canonici, pe cari-l vedem târziu în Ardeal și în nord sporadic.

Arhiepiscopii aceștia apoi prin anul XV, cum spre exemplu este Ioan de Gafa, care, însă, prins și dus la Roma, îmbrășează catolicismul.

Un alt episcop, amintit în umătatea a doua a sec. XV, este Matei, în timpul căruia are loc sinodul pentru unire cu Roma, când o mică

România actuală nu coprinde în frontalitățile ei nici tot poporul românesc, pentru a-l putea zice „România întregită” sau „a tuturor românilor”.

România actuală nu este nici „nouă” pentru că viața ei după război par'că a decăzut în loc să se ridice.

Nici mare în întindere, nici mare în desfășurarea vieții ei, — România actuală e România așa cum este, așa cum trebuia să fie de mult, cu pământul, cu populația, cu păcatele și calitățile ei.

Eroii ei, de veacuri o văd așa ca întindere, vitejii ei de erii pentru a fi așa și-au jertfit viața.

Pentru ce ne sperlem atunci și ne îngâmfăm?

Că a fost odată o Românie mai mică a fost, — dar acela „a fost” și n'a fost decât datorită unei soarte vitregi, iar imediat ce soarta și-a schimbat fața, ea a devenit celace era natural să devie: România românilor, — cu nimic mai mare decât atât.

Mai mare în întindere decât este nu o putem face, o putem face însă mare ca suflet, mare în fapte, și putem ridica calitățile și micșora păcatele, și atunci vor zice alții România-Mare sau Felix ca odată Daciei, în nici un caz nu noi, și mai ales fără motiv.

Pentru orice bun român, România nu e nici Mare, nici „întregită”, nici „nouă”, se poate zice „mărită”, ea este însă țara noastră, așa cum e natural să fie Țara Românească.

FLOREA STĂNCULESCU.

DIN TRECUTUL NOSTRU

UN BOER CU SOTIA SA. CUM ERAU ÎMBRĂCAȚI ÎN COSTUME ROMĂNEȘTI CU 150 DE ANI ÎN URMA.

Cinstirea eroilor ohrideni

Duminecă, 15 Februarie, a avut loc în sala festivă a societății de cultură Macedo-Română, din București desvelirea unei plăci comemorative, în cinstea eroilor ohrideni, morți pentru patrie, în războiul 1916-1918 plăcă făcută de soc. „Sf. Treime” a românilor macedoneni din comuna Ohrida (Macedonia).

Desvelirea s'a făcut de către L. C. Grăditeanu, președintele societății Macedo-Română; d-sa a ținut o cuvântare, iar d. N. Bula, a vorbit din partea societății „Sf. Treime” a românilor din Ohrida și împrejurimi.

La urmă d-l Hr. Juffu, președintele societății „Meglenia”, în numele acestei societăți, a ținut o cuvântare pe care o redăm mai jos: „Când în seara de 14 August 1916, au sunat trâmbițele vestind intrarea României în război în contra puterilor centrale, pentru eliberarea fraților subjugăți de atâtea secole, românii macedoneni aliați în cuprinsul regalului au sărit cu mic cu mare, fie că făcuseră sau nu armată, înrolându-se și plecând cu primele regimente.

De cum au trecut Carpații, au și început să ne sosească vești despre vitejii lor și până la sfârșirea războiului au luptat cu abnegație și avânt. Probe avem destule și proba cea mai bună ne-o arată această piatră și cele de alături, pe care sunt săpate numele fraților noștri macedoneni, cari au luptat și murit pentru un ideal, ideal care era al tuturor, adică acela de a vedea România întregită, așa după cum este azi.

Deci să-mi dați voie ca în numele societății de cultură „Meglenia”, care reprezintă întreaga colonie neglijată din țară, să mă închin în fața acestei plăci, în care au fost săpate cu litere de aur numele a o parte din sutele de români macedoneni, cari prin sângele vărsat au contribuit la înfăptuirea idealului național și care vor rămâne ca o mărturie generațiilor viitoare, arătând că românii macedoneni au știut să și facă datoria, oricând țara a avut nevoie de ei.

Nu trebuie să uităm nici pe frații noștri rămași în îndepărtata Macedonia, mai ales românii din Ohrida, Vrița, Meglenia și celelalte localități vecine cu frontul Salonului și al Monistralului, frați cari s'au înrolat în armatele aliate, luptând împreună împotriva dușmanilor comuni țării mure și astfel mărind contingentul luptătorilor, pentru a putea strivi mai ușor puterea vrăjmașilor.

Și aici mulți dintre ei și-au găsit moartea, dar murind, n'au regretat, știind că au luptat pentru un ideal. Cu această ocazie voi pomeni și de compatriotul nostru Tașa Pampor, originar din comuna Oșan, care a murit în mod eroic în luptele dela Cașin. Fie-le țărâna ușoară.

D-l Tacorian nu este, desigur, primul care a încercat să se ocupe cu ceramica.

D-l Ionescu Pașcanu este un alt fericit lucrător — e chiar un artist adevărat — în această ramură de activitate artistică. Revenita d-sale expoziție ne-a dovedit cu prisosință, prin motivele istorice și religioase, mistice, că poate să ne dea lucrări de o superioritate nebanuită.

D-l Tacorian de asemenea, ar fi putut să ne arate lucruri aproape tot așa de frumoase, dacă a fi căutat să facă artă adevărată, nu să se intereseze cășug de puțin și de partea pur comercială.

Ar fi fost un sacrificiu, o jertfă demoa de toate laudele.

Totuș, d-l Tacorian, a făcut lucrări cu motive comice, umoristice, ironizând multe situațiuni. Multe stări din viața culturală dela noi.

În afară de aceste motive cu subiect ironizant, d-sa a dat la lumină, eu o străduință demnă de evinte frumoase la adresa sa, multe lucrări serioase, cu motive de animale, de pasări, ș. a.

Fel de fel de vase, în ceramica, ne probează până la evidență munca pricepută, inteligentă și cu scop frumos a d-lui Tacorian.

Ar trebui să stăruie înainte; căci, drumul arevoios de până acum, se va preschimba în curând, în plimbări frumoase și rodnice. CRIDIM.

Progresele statului și a cetățenilor

Nu de mult țara noastră a fost onorată de vizita d-lui Albert Thomas, directorul Biroului Internațional al Muncii și unul dintre cei mai mari oameni contemporani. Cu acest prilej s'a arătat ilustrului oaspe din partea noastră starea muncitorilor și condițiile lor de trai, lucruri despre cari d-l Thomas se interesează necontenit. Fără îndoială conducătorii noștri au fost mult ușurați de sarcină și au putut vorbi deschis, dovedind cu fapte, că la noi muncitorul este ocrotit și că statul n'a cruțat nimic pentru înlesnirea condițiilor de trai a acolora cari își câștigă hrana de toate zilele prin munci oboșitoare. Acest fapt e de o importanță foarte mare; el se ote în lumină sacrificiile noastre și țările străine, cari ne cunosc prea puțin, vor ști desigur să aprecieze așa precum se cuvine contribuțiile statului român din orientul Europei la opera democratică și umană propovăduită de biroul amintit.

Într'un articol de ziar nu mi-e dată putința să mă ocup de larg despre progresele realizate de țaranul român în cei câțiva ani dela război încoace, totuși faptele înscrise în rezumat, cred că nu sunt de natură a fi trecute cu vederea și aceasta cu atât mai mult, cu cât se află încă oameni de aceea cari nu înțeleg încă a poeziei statului și a prezenței multmii activității acestuia ca ceva acte ce totul neglijabile. Fără îndoială, că procedeele condamnabile urmat de unii oameni inconștienți își are dedesubturile și explicațiile lui; dar de ele nu mă voi ocupa, caracterul lor fiind de altă natură și potrivnic serierii de față.

Guvernele țării, îndreptat principiile politice de cari au fost călăuzite, au contribuit prin munca și stăruință în mod foarte demn la ridicarea țaranului din situația în care se afla pe urma vitregiei timpurilor. Astfel ne aducem aminte, că imediat după război, promisiunea M. S. Regelui de a se împroprietări agricultorii, a fost tradusă în lege și mai apoi în fapt. Oamenii cari veacuri de-arădău, prin muciile lor, au umplut cu bună-țintă hambarele bogatșilor, au ajuns stăpâni pe proprietățile pe cari odinioară le lucrau în calitate de servitori și odată stăpâni au și înțeles că economia proprie. Această reformă a schimbat fundamental viața țaranului și i-a dat puțința să-și câștige cele necesare traiului pe urma unei munci, nu atât de istovitoare ca în trecut, și sperăm că viitorul ne va prezenta roadele reformei agrare într'un mod strălucit.

În trecut țaranul fără multă dare de mână, nu putea să-și valorizeze produsele și nici să facă acte de comerț; azi băncile populare și cooperativele sporesc pe zi ce trece, ele cu timpul vor înlocui pe comercianții speculanți și abuzivi, ele vor da puțința țaranului ca prețel produselor lui să treacă în întregime și de dreptul în punga lui.

Un progres realizat de băncile populare, demn de remarcare, e îmbunătățirea culturii pământului. Acestea prin mijloacele ce le stau la îndemână au distribuit semințe alese de cereale și iarbă, iar insistențele lor ca cultura pământului să se facă în mod rațional și măestrit, este o muncă, ce merită atențiunea tuturor și prin care și-au câștigat un drept la viață; băncile populare și cooperativele zise și asociațiuni țărănești, prin asemenea îndemnuri frumoase și pline de speranță au dat dovadă că își înțeleg bine menirea lor în mijlocul agriculturii.

Grija conducătorilor țării pentru a răspândi cunoașterea scrisului și cititului s'a manifestat printr'o acțiune foarte intensă și la care au contribuit de o potrivă statul și țaranul. Clădirea de școli rurale, secundare, profesionale și ajutoarele date de către stat pentru înființarea lor, a micșorat foarte mult criza analfabetismului. Cu introducerea cursurilor pentru adulți s'a sperăm că în scurt timp procentul de 75 al neștiutorilor de carte se va reduce în mod simțitor. Neamul nostru în trecut lui zbuciumat a fost îndepărtat sistematic dela școală prin diferite măsuri; în modul acesta în provinciile alipite la țara-mamă a fost lipsit de hrana morală și intelectuală. Munca ce se desfășoară azi pentru răspândirea scrisului și cititului, va ridica nivelul nostru la treapta ce i-se cuvine și avem credința neclintită că prin acest mijloc țara noastră va ocupa loc de frunte în rândul statelor civilizate.

O altă problemă de un interes deosebit, este pentru noi starea sanitară a țării. Până mai ieri țaranul român din provin-

cile alipite a fost lăsat o voie pradă boalelor cari-l decimau cu nemiluita. Prin înființarea de spitale ambulatoare, policlinice, cari dau consultațiuni medicale cu atribuții definite, prin înființarea Legii contra boalelor soei ale, problema sănătății poporului în capătă o deslegare fericită. Echipele volante de medici, ambulatele fixe și mobile cari constată și vindecă bolnavii sunt o garanție suficientă, că sănătatea poporului va lua o altă înfățișare și aceasta se va produce în spre bine.

Alcoolismul care s'a dovedit a fi o pacoste socială, sperăm că va fi înlăturat și încă în scurt timp. Toți aceia cari au o parte din răspundere pentru pregătirea viitorului țării sunt convinși că alcoolismul trebuie împiedecat pe orice cale. Până azi nu s'a adus o legiure în acest scop, însă restricțiile puse de ministerul finanțelor și autoritățile ministerului de interne, au dat dovadă incontestabilă, că se așteaptă momentul potrivit pentru a se suprima vinderea otravei pentru bani. Pentru moment constatăm, că măsurile luate au pus o stavilă — deși încă mică, dar e la făcut — în consumarea alcoolului.

Probă că statul nostru merge spre bine și paralel cu el și locuitorii ei și aceea că pe când azi în Anglia, țară bogată, sunt peste un milion de muncitori fără lucru și în alte țări la fel, la noi lipsa lucrului nu s'a simțit.

Și a-și putea continua cu exemple de acest fel dar prefer să fiu scurt. Economia țării merge spre bine și cu făcutul se realizează progrese, la cari cu cât se lucrează mai mult pentru ajungerea lor, cu atât sunt mai temeinice.

Nu trebuie să se uite în nici o împrejurare faptul, că începutul vieții la România întregită a fost foarte sărăcăcios; economiile țaranilor erau distruse, trenuri n'am avut, drumurile au fost rele și în mare parte impracticabile, fără școli, casa statului goală de bani, fără funcționari, țara plină de oameni fără lucru, și în general eram, lipsiți de tot ce ne trebuia. Azi fără să exagerăm putem spune că avem trenuri mai multe decât am avut înainte de război, deosemena în cei șase ani din urmă s'au ridicat peste o mie de școli rurale, școli secundare avem pretutindena, drumurile sunt refăcute, lipsa de funcționari este completată, statul își încheie socotelile cu excedente, toate sunt refăcute; progresele realizate de statul nostru sunt evidente.

Că vor fi fiind și remulmuniți e explicabil. În vreme de azi a ajuta pe toți cei lipsiți, e un lucru care întrece puțințele chiar și ale statelor mari, bogate și unde ar trebui să credem că nimenia nu suferă lipsuri, dar la noi cari sm plătit independența statului în actualele grănițe așa de scump, merge mai greu. Totuș așa săraci cum suntem pe măsura timpului ce trece ne refacem de pierderile suferite în război și constatăm zilnic progrese realizate. At. Motogna

Înlocul prefecturii Soroca a avut loc reunirea unui mare număr de conducători de instituții și intelectuali locali, cărora d. I. Irim, delegat al guvernului, a arătat scopul și mijloacele de a activa propaganda culturală în Moldova de peste Prut, solicitând sprijinul tuturor, în numele Fundației, în acest scop.

În frumoasa comună Bădiceni din județul Soroca s'a întemeiat în ziua de 9 Februarie căminul cultural „General Stan Poetaș”. Au vorbit mare mulțimi de săteni d-nii C. Irim, inspector școlar Popovici-Podaș și Dornescu, directorul prefecturii Soroca.

Au luat parte peste 160 de intelectuali: preoți, învățători, magistrați, ș. a. S'a decis ca societatea culturală „N. Iorga” care există din 1919, în aceea comună, datorită inimiosului magistrat Paraschivescu, să fie afiliată la Fundația „Principele Carol”. Aceasta societate posedă o bibliotecă de aproape 3000 volume. S'a mai hotărât ca societatea aceasta să își inițieze organizarea unei excursii la Iași, 400—500 persoane, cu sătenii din toate comunele. Aceasta excursie va avea loc în zilele de 22 și 23 Mai. S'a mai hotărât întemeierea unui cămin cultural, în însemnatul țăranșor Florești, unde deja se află construit un frumos local, ce aparține societății culturale „Principesa Elisabeta”.

C. V. URULEAC.

Propaganda culturală în Basarabia

Programul de acțiune stabilit de Fundația Culturală „Principele Carol”, cu privire la propaganda culturală din Moldova de peste Prut, prevede întemeierea de oficii ale Fundației în fiecare capitală de județ basarabean.

Aceste oficii având în frunte reprezentanți ai Fundației, au de scop întemeierea de căminuri culturale în județele respective, având concursul tuturor organelor administrative.

Înaintea ca aceste oficii să fie înființate, au început a se întemeia căminuri culturale.

În cursul lunii Februarie s'a inaugurat în satul Soloneț, din ținutul Soroca, în prezența unui mare număr de săteni și a numeroși învățători reuniți în cercul cultural, căminul „Preot Mateevici”. Inițiativa aparține d-lui student basarabean Longhinescu. Au asistat d-nii C. N. Irim, delegat al Fundației, care a arătat acțiunea întreprinsă de Fundație și rostul căminurilor culturale, și d. inspector școlar Popovici-Podaș. D-sa a îndemnat învățătorii și intelectuali satelor să se pue în serviciul acestor idei mănuitoare.

Din partea Ateneului Popular Soroca, a vorbit harnicul consilier agricol I. Candian, președintele Ateneului. A urmaț o frumoasă producție artistică cu elevii școlii din sat, și cu corul școlii normale din Soroca. S'au produs artistic membrii Ateneului d-nii Horia Cogălniceanu (flaut și recitari) și Dimitrie Stancov (voce).

În locul prefecturii Soroca a avut loc reunirea unui mare număr de conducători de instituții și intelectuali locali, cărora d. I. Irim, delegat al guvernului, a arătat scopul și mijloacele de a activa propaganda culturală în Moldova de peste Prut, solicitând sprijinul tuturor, în numele Fundației, în acest scop.

În frumoasa comună Bădiceni din județul Soroca s'a întemeiat în ziua de 9 Februarie căminul cultural „General Stan Poetaș”. Au vorbit mare mulțimi de săteni d-nii C. Irim, inspector școlar Popovici-Podaș și Dornescu, directorul prefecturii Soroca.

Au luat parte peste 160 de intelectuali: preoți, învățători, magistrați, ș. a. S'a decis ca societatea culturală „N. Iorga” care există din 1919, în aceea comună, datorită inimiosului magistrat Paraschivescu, să fie afiliată la Fundația „Principele Carol”. Aceasta societate posedă o bibliotecă de aproape 3000 volume. S'a mai hotărât ca societatea aceasta să își inițieze organizarea unei excursii la Iași, 400—500 persoane, cu sătenii din toate comunele. Aceasta excursie va avea loc în zilele de 22 și 23 Mai. S'a mai hotărât întemeierea unui cămin cultural, în însemnatul țăranșor Florești, unde deja se află construit un frumos local, ce aparține societății culturale „Principesa Elisabeta”.

C. V. URULEAC.

Insemnările mele

Scritorii mor de foame

Societatea scriitorilor francezi, într'o statistică de curând apărută, constată, că dintre cei 1500 membri ai săi, numai 100 pot trăi din produsul condeiului lor, ceilalți având venituri cari nu trec de 100 fr. pe an).

Dintre cei 4500 dramaturgi ai Franței, 4000 primesc cam 25 fr. pe an, (unul au 1.75 fr. pe an). „Der Schriftsteller” o revistă din Berlin, arată că la Viena, un articol se plătește cu vre-o 1200 coroane (aproape nimic).

La fel, scriitorii din Elveția, din Cehoslovacia, etc., sunt nevoiți să se apuce de alte meserii, pentru a putea trăi.

Dar și înainte vreme, lucrurile erau la fel. Cornelle, primea 40 fr. pe o piesă.

Atunci, scriitorii se văzură nevoiți, pentru a câștiga ceva, a-și dedica operile lor îmbogățitor și puternicilor zilei (Cornelle luă dela Montasou 9000 fr. dedicându-i „Cinna”).

Racine, o duse ceva mai bine, alegându-se cu o rentă dela ministrul de finanțe Colbert (7800 fr. pe an).

Dacă Molière n'ar fi fost director de teatru, murea de foame. (Date culese din cartea „Veniturile unui intelectual dela 1200 până la 1913”, de d'Avenal).

Condillac a primit 675 fr. pentru „Incerări asupra cunoașterii omenești”. Rousseau a luat 2200 fr. pentru „Contractul social.” Nicol.

Mântuirea sufletului

Dumineca a treia a Sfântului Post.

Isus în sfânta Evanghelie de astăzi ne învață despre marea preț a sufletului nostru, arătându-ne că sufletul e mai prețios decât toate comoriile lumii. Tot ce este în această lume e trecător și supus stricăciunii, sufletul însă este nemuritor. Ce folos este omului, — zice Domnul — dacă dobândim lumea toată și își va pierde sufletul său?

Nici un folos. Cel ce nu-și bate capul cu sufletul său, nu poate să-și mântuiască nici trupul, căci nu sufletul s'a făcut pentru trup, ci trupul pentru suflet. Cel ce nu se îngrijește de sufletul său își dă pierzării atât sufletul, cât și trupul.

Prețul cel mare al sufletului l-au cunoscut chiar și înțelepții păgâni, cari au trăit înainte de venirea Domnului nostru Iisus Hristos. Când pe înțeleptul Socrate l-au judecat la moarte, el a zis judecătorilor săi: Pe mine mă puteți omori și puteți să faceți ce voți cu trupul meu, dar asupra sufletului meu, care este nemuritor, nu aveți nici-o putere. Iar înțeleptul Epicharmus zice: Dacă sufletul îți este bun, nu-ți poate face moarte nici-o stricăciune, căci sufletul tău va trăi fericit în cer.

Isus Hristos întreabă în sfânta Evanghelie de astăzi: ce va da omul în schimb pentru sufletul său? E o întrebare pe care o lasă fără nici-un răspuns, pentru că întru-adevăr nu se poate răspunde unei astfel de întrebări. Nu este nici un preț, pe care omul să-l poată da în schimb pentru sufletul său.

Știind omul, că sufletul său este nemuritor, trebuie să-și dea toată silința ca să-l mântuiască, iar aceasta o va face împlinind poruncile lui Dumnezeu, cum am arătat și cu alt prilej. Cel ce împlinește poruncile lui Dumnezeu urmează pe Iisus, iar cel ce urmează pe Iisus nu va umbla întru întineric, ci va vedea lumina vieții. Aceasta ne-o spune și Iisus în sfânta Evanghelie de astăzi: „Cel ce vrea să-mi urmeze mie, să se lapede de sine și să-și iea crucea sa și să vie după mine”.

Ca să putem urma pe Iisus, trebuie să lăpădam ori-ce răutate, omorând pornirile păcătoase ale trupului nostru. Fiecare noastră ne îndeamnă la rele, dar noi trebuie să omorăm pornirile cele rele ale firii, căci numai astfel putem să urmăm pe Iisus.

Legea lui Hristos e grea și ușoară. E grea pentru aceia, cari să lasă povățuiri numai de relele porniri ale firii omenești și nu vreau să lupte împotriva ispitelor diavolului. Iar pentru aceia, cari luptând împotriva ispitelor diavolului urmează pe Iisus, legea lui cea sfântă este ușoară, ducându-l la mântuire.

DIN CAPITALA TĂRII

Conferințele liceului „Mihai Viteazul”

Duminecă, 1 Martie, d-l Dr. Dim. Pașcanu a vorbit la liceul „Mihai Viteazul”, despre tuberculoză. Conferențiarul, care este medic comunal și medic al Societății pentru profilaxia tuberculozei, în termeni populari a arătat pericolul ce așteaptă țara noastră din cauza acestui teribil flagel, care ne seceră în fiecare an zeci de mii de vieți. Arată felul cum căpătăm tuberculoza: prin molipsire.

Stăruie asupra felului cum ne putem apăzi: locuințe sănătoase întretinute curat, să nu bem alcool, să nu scuipăm pe jos. Arată cum putem scăpa de tuberculoză: aer curat, liniște și hrană bună. Iar pentru cea boala să nu se întindă: atunci când știm că cineva e bolnav, să anunțăm serviciul sanitar, spre a lua măsurile de desinfecție. Nu vom locui cu bolnavul la un loc, nu-i vom da hainele de pomană atunci când a murit, lucru ce încă se obișnuiește la noi. Spre a arăta cum se luptă la noi și alinarea împotriva acestei boli conferențiarul arată date statistice foarte interesante. Însoțită de proiecțiuni explicative, conferința a fost urmărită cu mult interes de un foarte numeros public. Luni, 2 Martie d-l Dr. Pașcanu, a ținut aceeași conferință la școala industrială din localul școlii de băieți „Ferdinand”.

Am dori din suflet ca d-l Dr. Pașcanu, să fie imitat de cât mai mulți medici și oameni luminați; o reclamă această neamului nostru scăzut de alcoolism, sifilis și tuberculoză,

E adevărat, că cei ce urmează pe Iisus uneori trebuie să poarte crucea suferințelor. Această cruce trebuie purtată cu răbdare, căci suferințele sunt trecătoare, iar răsplata este veșnică. Uneori lumea își bate joc de aceia, cari urmează pe Iisus. Uneori ucenicii adevărați ai lui Iisus au parte de suferințe și dureri. Creștinul adevărat însă știe, că Iisus încă a suferit, chiar și moarte, dar după moarte a urmat învierea și biruința.

Sfântul Augustin zice: O, suflet creștinesc, fii cu luare aminte. Urmează pe Iisus. Căle ce duce la el au bătut-o mii și mii de martiri (mucenici), mii și mii de fecioare, așadar n'ai de ce să te temi. Iisus Hristos îți arată calea, care te duce la fericire. El este adevărat, care nu înșală și viața, care nu are sfârșit.

Ca să înțelegem noi, că avem să urmăm pe Iisus, în Dumineca cea de-a treia a sfântului post se așază crucea în mijlocul bisericii, iar creștinii se închină în fața ei cântând: Crucii tale ne închinăm Hristoase și sfântă învierea ta o laudăm și o mărim! Crucea Domnului ne aduce aminte de acela, care pentru noi și pentru a noastră mântuire cu trupul moarte a gustat. Ajungând la mijlocul postului, prin crucea Domnului ne întărim, că să putem urma pe Iisus și pe mai departe și să ne putem pregăti în acest chip de marea sărbătoare a învierii.

Ca să ne putem mântui sufletul trebuie să fim ostăși credincioși și vrednici ai lui Iisus. Sfânta Evanghelie de astăzi ne învață să nu ne rușinăm de Iisus șide cunoștințelor lui, căci numai astfel putem zice, că ne purtăm cu răbdare crucea. Viața ori-cărui creștin, care trăiește după învățăturile sfintei evanghelii este o cruce mântuitoare.

Crucea, care astăzi se așază în mijlocul bisericii e ca și izvorul lumpei, lângă care se așază călătorul ostent de greutatea drumului, ca prin odihnă dulce să-și câștige puteri noi.

Am arătat și altă dată, că pe acest pământ și noi suntem călători, fiind destul de greu și drumul vieții noastre. Ce umbră mai dulce am putea să găsim, decât umbra binefăcătoare a cinstitii și de viață făcătoare cruci?

Veniți așadar, frați creștini, să ne închinăm astăzi sfintei cruci! După postul de trei săptămâni, să cerem fiului lui Dumnezeu, ca prin puterea crucii sale să ne ajute, ca să trecem cu pace și cealaltă jumătate a postului, ca astfel, pătimind și murind împreună cu Iisus, să înviiem împreună cu el, mântuindu-ne astfel sufletul.

trei frați ce ne seceră fără cruțare.

Lupta contra beției.

Beția ne stinge neamul! Pătrund de acest adevăr un adânc cunosător al tristei stări de lucruri dela noi, D-rul Gr. Nicolai din București, a privit răul în față și ni-l arată cu precizie și temeinicie la care-i dă dreptul cele patru decenii de practică a meșteșugului doborâcesc. Am citit manuscrisul lucrării antialcoolice a d-lui dr. Nicolai și m'au umit faptele arătate: rezultatul unor minuoase cercetări, claritatea expunerii, dar mai cu seamă interesantă deducții, cari îngrozindu-te, deschide ochii în fața acestui rău social. Dar cu toate aceste calități, lucrarea nu a văzut lumina tiparului, dela care am aștepta luminarea multor minți; și aceasta din cauza lipsei de bani, iubite cititor. Bani se găsec cu duimul când e vorba de cele rele, pe cari nu le mai înșir, că le știm.

Cu toate acestea manuscrisul d-lui Dr. Nicolai, trebuie să devină carte. Cărți de acest fel nu numai că sunt rare dar ne lipsesc cu desăvârșire. Ar fi de datoria celor ce se interesează de viitorul nostru ca stat și națiune să editeze această folositoare carte, pe care apoi s'o răspândească în masele mari ale poporului nostru care bea „cam mult”.

Până atunci, vom ruga pe d. Dr. Nicolai să-mi înghădie a rezuma aici această folositoare lucrare a sa pentru care-i mulțumesc, în numele celor ce citesc, „Cultura Poporului”. Daniel Șt. Constantinovici.

RAVAȘE DELA SATE

Din Belin (jud. Bihor)

În ziua de 28 Februarie, a fost și va fi o zi de dulce amintiri pentru comuna noastră și împrejurimi și anume: în susnumita zi și comună am avut fericirea de-a primi pe luminătorii poporului din două plăși. Subsecția Asociației învățătorescilor din plasa Belin și Tinca, s'a întrunit laolaltă în conferință, sub prezidenția d-lui învățător director Ioan Șevici din Belin ca președinte. Dimineața s'a ținut serviciul divin în biserică, unde au luat parte membrii corpului didactic, forurile administrative precum și membrii tuturor instituțiilor din localități. După serviciul divin, toți cei prezenți au trecut în sala unei școli de stat frumos împodobită cu diferite tablouri istorice.

Să trăiască organizatorii! Conferința s'a început cu cuvântul de deschidere al președintelui I. Șevici, salutând cu cuvinte de mulțumire pe membrii de față și caspeți; a răspuns d. Alexandru Fildan prim-pretor al plasei Belin, în numele administrației, asigurând corpul didactic că atât în trecut cât în prezent și viitor, administrația va rămâne o străaj neadormită spre a susține corpul didactic ca în tină să poată face îndestul îndatoririle sale.

D-l preot I. Cocuban a vorbit despre legătura dedespărțită a bisericii și a școlii.

D-l revizor V. Teuca din Tinca, și-a arătat mulțămia, încredințându-se în dejanus că și de astă dată se observă legătura de pretenie și colaborare reciprocă între învățători și conducătorii diferitelor instituții din stat.

„Școala activă”, conferința ținută de d. Inv. Riza, a făcut pe cei prezenți ca să se convingă, că învățătorul este mai mult ca oricând la datorie, cetind și răsfoind diferite manuale didactice și autori spre a putea război greul ce-l întâmpină dascălul ca educator.

Între altele învățătorimea își arată nemulțumirea față de acei suspuși pentru îmbunătățirea soartei învățătorilor și nu o fac, deși legea școlară a d-lui ministru Anhelescu, consfințită și de M. S. Regele, asigură ușurarea corpului dascălesc spre a-și putea îndeplini misiunea de apostol.

După terminarea conferinței la hotel „Traian” s'a luat masa comună, unde întocmai ca și la adunare, n'a rămas nimic de dorit. La toastul ridicat de d-l A. Fildan, prim-pretor, pentru Marele Căpitan, întregitorul și desrobitorul poporului românesc; masa întreagă a acclamat ca „Ura!” pe M. S. Regele, într'un elan de nedescris.

După masă, în corpore s'a făcut o excursiune la Fabrica de Sticlă din localitate. Sara a avut loc petrecerea dată de cercul cultural Belin, jucându-se piesa „Blăstămul” de către d. M. Son, I. Purcariu, A. Popi, Neșu, Munceanu și d-șoarele Roibban, Popa și Stanciu. Piesa a reușit foarte bine, făcând fală corpului învățătoresc. Au fost recitari și declamații, îndeosebi, a plăcut mult „Bețivul” monolog spus de d. Gh. Dobrescu. „Soldatul Viteazul” poezie spusă de d. Munceanu. La urmă am admirat danțurile naționale jucate de d-șoarele Roibban, Popa și Stanciu și de d. M. Son.

Din cele ce am văzut ne-am convins că învățătorimea din plasa Belin și Tinca, e organizată într-o tabără bine disciplinată și vrednică de chemarea și locul ce-l ocupă. Reușita acestei serbări se datorește în bună parte forurilor administrative dimpreună cu forurile școlare din această localitate.

Membrii corpului didactic din plasa Tinca, au venit cu trenul în ajunul zilei și au fost așteptați la gară cu trăsuri, iar în comună la casină de d. notar I. Opris, d. Inv. A. Bota și d. Inv. director I. Șevici. După cină a trecut fiecare la gazda destinată de comitetul organizator pe la locuitorii din comună, unde au fost primiiți cu multă bucurie.

Ar fi de dorit, pentru luminarea blândului popor românesc să se facă cât de dese astfel de întruniri. P. Curt

Din Buhănița (jud. Neamț)

În ziua de Duminecă, 22 Febr. a avut loc în casele d-lui C. Gheorghieș, comuna religioasă a d-rei Ortusa Gheorghieș cu domnul Dumitru Lazăr.

Nuni am fost d-na și dl. Căpitan Mihai Herescu dela Broșteni. Urăm fericire, viață lungă și trai pașnic finierilor căsătorii.

Amândoi tinerii se bucură de calități sufletești frumoase, precum și situație materială înfloricătoare.

— Cu începere din ziua de 3 Martie, răul Bistrița a început să ducă plutași, circulația lemnelor a răncupat după o pauză de aproape cinci luni.

Din Milești (jud. Chișinău)

În ziua de 1 Martie, a avut loc în comuna noastră ședința cercului cultural „Gh. Coșbuc”. De dimineață toți copiii au fost adunați la școală pentru primirea corpului didactic din acest cerc. Toată sala de clasă a fost plină de săteni și stănețe, așteptând cu drag aceste întruniri.

Din Bieaz (jud. Neamț)

Ne lusesem grija de orice mișcare pe teren cultural, când în Dumineca lăsatului de sea, 1 Martie, vād pe placarde fișelor dela „Teatrul Săteșc” din satul nostru: „Un mare bal se va da în astă seară și o frumoasă tombolă”.

În adevăr, balul s'a dat, muzica a fost bună, a cântat vestita orchestră a lui Călin, buni au ieșit mulțisor (30 sau 32 mii de lei). Scopul pentru care s'a dat balul, a fost ridicarea monumentului lui Ion Creangă și Vasile Conta — doi oameni de seamă — care își au obârșia din acest județ.

Monumentele se vor ridica în Piatra Neamț. Tombola a fost frumos împodobită cu lucruri donate de generoasele inimi ale Bieazului.

Din Milești (jud. Chișinău)

În ziua de 1 Martie, a avut loc în comuna noastră ședința cercului cultural „Gh. Coșbuc”. De dimineață toți copiii au fost adunați la școală pentru primirea corpului didactic din acest cerc. Toată sala de clasă a fost plină de săteni și stănețe, așteptând cu drag aceste întruniri.

D-l Vidrașco Th. președintele acestui cerc, a deschis ședința după ce elevii sub conducerea d-nei Lihaițcaia, învățătoare, a cântat rugăciunea și Imnul Regelui.

D-șoara Ghinculeva E. a ținut lecția practică cu elevii ei. Ii-a urmat apoi recitari de poezii și s'au cântat mai multe cântece dirijate de d. na Lihaițcaia. S'a jucat o piesă monolog „Greul și furia”, sub conducerea d-nei Gobjila V. învățătoare.

După acestea a luat cuvântul d-șoara Prădsoaia, arătând pe micul alcoolului, care se întinde din zi în zi. Apoi Sf. S. preotul acestei comuni, Gobjila Eugeniu, a vorbit despre munca multă, care o depun toți învățătorii, dar nu este prețuit.

După terminarea ședinței a urmat o masă comună a învățătorilor împreună cu preotul și câțiva săteni, unde s'a vorbit despre mai multe chestiuni în materie de învățământ, și Sf. S. preotul Gobjila E. a ținut mai multe cuvântări în legătură cu corpul didactic.

După masă am fost cu toții poțiviți în localul Sf. S. preotului Gobjila E. unde am petrecut timpul în cântece și cetire.

Din Tarcău (jud. Neamț)

În ziua de 1 Martie, a fost ședința cercului cultural „Păngarați” la școala din comuna noastră.

De dimineață membrii cercului au luat parte la oficierea serviciului divin, la biserică din Tarcău, unde se adusesse icona Sf. Ana, dela mănăstirea Bistrița. A fost un serviciu dintre cele mai frumoase.

Glăsur părintelui Teodolit dela mănăstirea Bistrița, te face să urzi — cu adevărat — cele lumeste, să urzi că te ații pe pământ.

Preotul Verșescu, parohul satului, a îndemnat credincioșii să se gândească la partea sufletească; ca este nemuritor.

După serviciul religios, toți învățătorii au mers la școală unde s'a ținut ședința intimă.

După ameză a urmat ședința publică. Ședința a fost foarte bine reușită, datorită tănuirii și inimosului învățător Calistrat Bogdan, directorul școlii.

Felul cum d-l Bogdan a ales și distribuit subiectele la aceste serbare, spre a plăcea celor de față, i-a făcut cunosc.

După un program destul de lung, compus din coruri și recitari bine alese și foarte bine redată, a urmat piesa de teatru „Sgubjoroaica”.

A vorbit la această ședință d-l I. Timofte, președintele cercului, despre combaterea lucrului, îndemnând pe sătenii la industria casnică, deoarece este bogăția morală și materială a satelor noastre.

Felul cum d-lui știe să se facă ascultat, a făcut ca vorbele bine simțite să fie primite cu multă mulțumire din partea celor prezenți.

A mai vorbit d-l I. Cocea Inv. care a îndemnat lumea spre cooperare, sigura cale, pe care vom ajunge a avea o industrie națională, bogată și a noastră, lipsindu-ne de capitalul străin. Părintele Verșescu, prin cuvinte bine simțite aduce mulțumiri d-lui Bogdan, pentru munca ce depune pentru în Tarcău, și se îndeamnă pe săteni să se apropie cu cât mai multă dragoste de școală, căci numai ea le va da viața luminată și bogată. La sfârșit d-l Bogdan a mulțumit celor prezenți, pentru dragostea ce arată școlii, ad. când totodată mulțumiri conducătorilor soc. coop. „Albina” din Tarcău, cari au construit un frumos local de școală.

Toată această serbare face că să ridice pe d-l Bogdan la locul pe care îl merită, pentru munca ce știe să depună spre binele sătenilor din Tarcău. H. F.

Din Brăția (jud. Ialomița)

Activitatea desfășurată până astăzi a cercului cultural „Condești”, în domeniul științei, al artei și al culturii în general, este o adevărată mulțumire sufletească pentru sătenii noștri, cari întotdeauna au avut prilejul să guste lumina sufletească dela frumoasele ședințe ale acestui cerc.

Dintre ședințele pe care le-a ținut anul acesta remarcăm pe aceia, care a ținut-o în ziua de 1 Martie, la școala din satul Brăția. Dimineața, s'a ținut ședința intimă a învățătorilor, unde d-l V. Bolboceanu a vorbit în termeni clari și frumoși despre: „Filozofia școlii active”, scoțând în lumină însemnătatea și roadele acestei școlii cât și armonia ei față de sufletul copilului. După masă a urmat ședința publică, cu o mare serbare școlară condusă de d-l M. Teoharie, din al cărei bogat program remarcăm sceneta: „Visul unui orfan”, jucată de către elevi, cu atâta căldură sufletească încât a stors multe lacrimi din ochii sătenilor de față.

D-l G. Axinteanu-Panduri, a vorbit apoi, pe larg, despre: „Ajutorarea orfanilor din război”.

D-șsa, începe din înprejurarea de față, mulțumind sătenilor de bunăvoință ce-a avut de a veni la această serbare, ca să asculte și să vadă ceace le poate spune copiii lor, în unire cu d-ni învățători — adevărați lor părinți de luminare —; apoi amănunțeste cuvântarea, vorbind despre tistele vremurii priu care am trecut, până când am ajuns astăzi la limanul dorit.

„Iubiți săteni — continuă d-șsa — vă reamintii ziua aceia senină de vară, când goarale și clopotele ne vesteau jălnic războiul? Vă reamintii că a-ți plecat din sat, cântând și chinnd cu toții: tată, fecior și frate, și v'ați dus acolo în hora morții ca să dați viața pentru întregirea neamului nostru? Vă mai reamintii, că din toți câți ați plecat, a-ți venit doar câțiva, lăsându-i pe ceilalți morți pe câmpuri pline de sânge? Ei bine, dar acești rămași pe câmpuri, acești eroi ai neamului nostru n'au lăsat ei pe nimeni în urmă, ca să le simtă adânc lipsa, durerea și iubirea? Au lăsat, iubiți săteni, au lăsat! Feciori tineri au lăsat un tată gârbov de ani sau o mamă zdrobită de durere, pe când ceilalți au lăsat soții și copii pe drumuri; sărmani copilași cărora noi astăzi, le zicem: „Orfanii din război”. Și acești orfanii sunt mii și mii, și pentruca numai au pe nimeni pe lume, ne cer ajutorul nostru.

Deaceia, iubiți săteni, vă rog dați-le tot sprâjnul dv. cu puțință, atât material cât și moral pentru ca să se lumineze și ei, gândindu-vă că ajutați viasterele tinere ale celor ce zac în morminte, pentru cauza neamului nostru!”

Tot în această cuvântare, d-l G. Axinteanu-Panduri, a arătat însemnătatea morală și educativă a revistei: „Lumea copiilor” punând la cale pe săteni ca să se aboneze și orfanii din război de aici din sat la această revistă.

După aceia, formează o listă de subscripție, pe care o publicăm mai jos, să vadă și cetitorii gazetei noastre, frumoasele fapte ale sătenilor din satul Brăția: d. na Aristida Teoharie 30, d. na V. Bolboceanu 30, d-l D. Bordea 20, pr. Velicu Ștefan 20, M. Putaru 20, Faniță Barangă 20, Petre Angelescu 5, Ștefan C. Neagu 5, Stan Oancea 5, Gheorghe Oancea 5, Neasulești 15, Calac Ulescu 5, și alți săteni care imi scopă 40 lei. Suma totală 220 lei. Din această sumă, s'a abonat 4 orfanii din război, la revista „Lumea Copiilor” din București. A. I.

Din Archita (Ardeal)

Cu prilejul sfîntirii clopoteilor din comuna Archita, elevii cursului superior dela liceul „St. O. Iosif” din Odorheiu, au dat în ziua de 22 Februarie, o reprezentație teatrală, condusă fiind de d. subdirector A. Ebert și d. judecător M. Constantinescu, jucându-se comedia marelui nostru maestru Caragiale „O noapte furtunoasă”. Apoi a declamat elevul C. Albu ci. 7-a eroica poezie a lui M. Rădulescu „Ardealul”.

O însuflețire generală a cuprins pe pașnicii săteni, văzând în mijlocul lor, pentru prima oară, elevii români cari să-i mângâie sufletește câteva ore și cari să le parte la sfîntirea clopoteilor aduse dela Sibiu cu mari jertfe materiale. Serviciul divin a fost săvârșit cu mult fast de către Sf. S. protopop Colhamului și de protol satului, după care primul a ținut un frumos discurs. Am ieșit apoi cu toții din biserică, iar sătenii cu sfială s'au apropiat de clozote.

Cu muncă grea ele au fost ridicate în clopotniță; iar după aceasta satul întreg viața prelung de glasul clopoteilor.

Seara început serbarea, d. judecător M. Constantinescu a arătat prin cuvinte înflăcârate suferințele poporului nostru.

La sfârșit d. O. M. Dobrotă, directorul liceului, a mulțumit sătenilor.

La sfârșit d. O. M. Dobrotă, directorul liceului, a mulțumit sătenilor.

La sfârșit d. O. M. Dobrotă, directorul liceului, a mulțumit sătenilor.

La sfârșit d. O. M. Dobrotă, directorul liceului, a mulțumit sătenilor.

La sfârșit d. O. M. Dobrotă, directorul liceului, a mulțumit sătenilor.

Cultivați plante oleioase

Trbuie să mărturisim, că în agricultura suntem cam prea înapoiați. Agricultorul mic cultivă mai mult numai de ce are nevoie el și familia lui. Prea rar se găsec unii, cari făcându-și o socoată onorecare află, că pe lângă cele de lipsă trairului o prete bine să cultive și unele plante, cari le aduce și banii de cheltuială pe întreg anul. Și câte și mai câte cheltuieli de acestea nu avem anual fiecare? Avem de plătit impozitul (daria, porția), ba e de purtat vre-un băiat sau mai mulți la școală ș. a. Toate acestea merg cu cheltuială.

Iată câteva plante, cari cultivate cu chibzuială ne pot aduce un câștig frumușel. Cele mai multe din ele sunt de altfel prea cunoscute, dar nu se cultivă pe o întindere mai mare, ca să se plătească munca ce avem cu ele. Acestea sunt plantele din ale căror boabe se extrage oleiu de tot felul ca: rapița, macul, floarea soarelui, camelina și doivleac (hobstanul, pepenele).

Dintre acestea cele mai cunoscute sunt: floarea soarelui, macul, doivleacul și rapița. Floarea soarelui se cultivă până acuma mai mult numai pentru frumuseța ei, prin grădini, pe marginea pământurilor cu cucuruz, pe lângă drum ca un fel de gard apărător. Ea însă merită o cultură mai întinsă, în orice împrejurări, pentrucă oleiul ei este foarte prețios și gustos. Acestea plante îi place pământul gras, bine lucrat, asemenea cucuruzului. Se seamănă pe la sfârșitul lui Martie și în Aprilie ca și porumbul, prin aruncare cu mâna liberă sau în cuburi. Floarea soarelui se sapă și musurmește întocmai ca porumbul. Depărtarea între ele trebuie să fie de 30—40 cm. Când o săpăm o și rărim dacă ar fi prea deasă.

Ea se recoltează (culege) prin Septembrie sau Octombrie. Se taie trunchiul cu un toporaș aproape de pământ sau i-se taie numai vârfurile, cari apoi se pun într'un șopron sau pe tingia surii ca să se usuce bine. După aceea se imblătește. Produce la hect. 40—50 hectolitri de sămânță. Dint'o sută kg. sămânță putem scoate până la 15 kg. oleiu. Sămânța trebuie păzită de păsări, căci acestora prea le place. Sămânța se scoate frecând câte două flori dealoaltă. Turta rămasă în urma stoarcerii oleiului este un nutreț foarte bun animalelor, iar tulleauul este material bun de foc, ba în unele părți, se fac garduri din el.

Macul e de două feluri: cu capsula (maciucă, căpățină) găurită deasupra sau închisă. Cel dintău este mai oleios, are floare lila, albă-rosă. Aceasta trebuie cultivat în locuri ferite de vânturi, căci altfel deschizându-se prea ușor, îi cad boabele. Celalalt se poate cultiva oriunde.

Macul este o plantă gingașă. Îi place pământul ușor, mgunoit și adânc arat. Mai bine îi plac pământurile argiloase și calcaroase (vâroase). Pământul trebuie arat de două ori. Odată toamna, a doua oară se ară îndată ce s'a dăzăpada, iar a treia oară înainte de sămănat.

Se seamănă în vremea că se seamănă cucuruzul, la nea lui Martie și prin Aprilie. El trebuie sămănat dur la câte o jumătate de metru depărtare. Cu cât este mai rar, cu atâta crește mai repede, mai înalt și produce capsule mai mari. Când muncă are 4—5 frunze se seacă întâioră, când a ajuns în înțimea de 25—30 cm. se sapă a doua oară mușuroindu-să.

Se recoltează în luna Iulie sau August. Este copt, când trunchiul îi este uscat și vine puțin galben, iar semintele în capsula s'au liberat. Scuturând capsula zurnăscă, recoltează prințând cu mână dreaptă capsula, iar cu stăgăca smulgându-i din pământ având grijă ca nu cumva să se deschidă capsulele. După culegere se leagă snopi și pune la uscat vre-o 15 zile. După aceasta se adună snopii pe o arie și se bate cu un baston. Capsulele se țin într'un puțin ciubar, când le îmbălim. Sămânțele după această trebuie vânturate ca să curețe de orice murdărie.

Sămânțele se păstrează mult în magazie, dar trebuie întoarse în fiecare lună ca nu să mocnească.

Macul produce la hect. 20—26 hectolitri de sămânță. Socotind kg. cu 15 lei, avem deci un venit de 30—36 m. de lei.

În sămânțele macului scoate oleiu în felul următor: se zdrobesc într'o pușlăță până se face pastă, care apoi prăjește într'o tigă. După ceasta se pun într'un sacul de lână, acesta se așază într'un altul de pânză și se pune sub teacă. Oleiul de mase întrebuințează la mănca pentru luminat și la fabricarea săpunului. Turtele ce rămân sunt un foarte bun nutreț pentru vite. Trunchiurile se întrebuințează pentru încălzit.

Despre rapița vom vorbi mai târziu, când îi vine vremea sămănatului, fiind plantă vivace, adică careia trebuie două veri ca să se de volte și să producă sămânță.

ABONAMENTUL: Pe un an 250 lei. Pentru săteni, învățători, profesori, preoți, studenți, funcționari, meseriași și muncitori 200 lei pe un an. Abonamentul se plătește înainte; se fac abonamente și pe jumătate an.

Cultura Poporului

ABONAMENTUL pentru instituții financiare, biblioteci, cluburi și locuri publice 400 lei. Pentru sprijinitorii foaiei minimum 500 lei. In America 3 dolari. In Jugoslavia 120 dinari pe an. In străinătate 450 lei pe an.

UN SĂRBĂTORIT:

CONSTANTIN NOTTARA

Ca să putem mai bine aprecia personalitatea și rolul co-laboratorilor care l-au avut acest mare reprezentant al artei dramatice, d. Nottara, timp de jumătate de veac, în desfășurarea vieții teatrale românești, trebuie, să cunoaștem trecutul anevoios, nu prea adânc de străbătut în negura vremurilor, trecut care înfățișează tradiția și evoluția teatrului la români.

E destul să ne coborâm gândul cu un secol și jumătate în urmă, pe la anul 1769, ca să vedem începutul literaturii naționale în limba maternă, de către Vel-Clucerul Constantin Kogălniceanu, care tradusese pentru întâia oară din Molière, piesa: Princesa de Elida. Acestuia urmează apoi Marele postelnic Alexandru Beldiman, mai productiv în traduceri. Abia după învingerea împăratului Napoleon la Bezerina, pe la 1813, câțiva ofițeri din armata lui, se stabilesc în Capitala Moldovii: Iași — orașul luminii neamului românesc pe atunci — și ei organizează cele întâi încercări de teatru. Acești ofițeri se numiau: Chefneux, Gallif, De Lincourt, Devivier, Raymond, Mouton, Bayard, Quinen, Dr. Perez și Jordan. Printre ei se afla și Pellier, renumitul actor francez. Se reprezentă prințele altele piesele: Iunius Brutus de Alfieri și Moartea lui Cesar de Voltaire. Aceștia împreună cu alți boeri tineri puseră capăt pentru totdeauna trecutului cu toate metehanele, dunnamalele, măscăriciile, zicăturile, ce se vedeau și la Curțile Domnești.

Dela această epocă de franțuzire, intrăm într-o încheiere de reprezentări teatrale propriu zise. În această vreme, se reînnoiește în țară înfățișarea și învățatul Gh. Asaki, cu studii din Italia, Austria și Polonia, și dădu cea dintâi îndrumare a vieții teatrale românești, prin reprezentarea pieselor în limba maternă, ce nu fusese încă. Căci iată ce zice însuși Asaki: „În o epocă de străinomie, la 1816, am înființat un teatru de societate în casele Hatmanului Constantin Ghica, boer generos și iubitorul de cultură. Actorii erau fii și fiice acelor întâi familii, care reprezentau piese franceze. Acestora am încredințat însărcinarea, pe atunci sumeasă, a face o breșă în cea străinomie, adresând limba patriei, către inimă patriotică”. Cea întâi piesă care s'a jucat în românește a fost „Mirtii și Ilioz”. Asaki a scris chiar o piesă originală „Eroul românilor”, ne jucată însă.

Iată și ce spune Costachi Negruzzi, într-o scrisoare adresată lui Asaki: „Teatrul Național a început sub a-D-ului privilegiare, și prin care ne-ai arătat, că limba noastră nu e mai puțin primitoare de armonie decât italiana”. Pe la 1833, tinerimea eșană, insuficientă înființată o trupă de diletanți. Și la una din reprezentații date în teatru de lângă biserică Danca, a luat parte și Mușir Ahmed Pașa, ambasador al Porții Otomane. Acest fapt impresionă mult pe eseni.

La 1834, Gh. Asaki, dădu o serbare „teatrală și muzicală”, unde jucară fiii de boeri: M. Kogălniceanu, Al. Mavrocordat, V. Alecsandri, C. Negri, N. Docan, Vărnar și Matei Millo. Iar la 1835, se dădu o reprezentație de isticuit boer Matei Millo — care mai târziu devenise actor (fapt trist pe atunci înțelesă de mentalitate boerească a țării) — jucându-i-se „Un poem romantic” și „Postelnicul Sandu Curcă”, piese originale de Millo.

Cea întâi școală de artă dramatică se înființă la 1836, numită Conservatorul Filarmic-Dramatic, la care se înscriaseră multe doamne și tineri din societatea bună.

În acele vremuri Samoil Botezatu, prezentă ca originală piesa „Petru Rareș”, iar Banul Ion Tăutu, tradusese „Tragedia lui Lector și a lui Sapor”.

Paralel cu această manifestare a vieții teatrale din Moldova, în Muntenia teatrul lui se și mai mare avânt. Și acolo tinerii boeri însușiți, cu vederi de cultură adusă din Apus, învingeau toate piedecile vremii ca să introducă arta dramatică. Factorii însemnați în această mișcare erau Aristia, Costachi Caragiali, și alții.

În anul 1842 se întoarce în țară dela Paris, tânărul N. Luchian, care aduce murmur

artă dela teatrele pe cari le vizitase, între care Palays Royal, unde și jucase întru căntă.

Și ca să se vadă cum era îmbrățișat teatrul în acele vremuri e de ajuns să amintim, că Alecu Russo, scris o comedie cu cântece, „Jicnice-rul Vadra în Iași” reprezentată în Capitala Moldovei, pentru care Domnitorul Sturza, simțindu-se „tachinat”, prin un act gospod, a surgunit pe două luni pe Alecu Russo, la mânăstirea Soveja, iar actorii cari au jucat în piesă și anume: T. Teodorini, N. Luchian, I. Poni și N. Teodoru, ispășiră aceiași pedeapsă la mânăstirea Cașin.

Într-o epocă de zbcium și jertfe, — deși mai târziu, — tânărul Nottara, își înflăcăra-se mintea și sufletul dela o pleiadă de preoți ai teatrului cari nu cunoșteau decât idealul de a împlânta arta dramatică în evoluția culturală a neamului românesc. A fost, de sigur, generația cea mai încercată de merit și călăuzită de cel mai sincer crez ad zeii: Thalia și Melpomene. Dela această generație copilăria lui Nottara a fost împărțită și încărcată de puterea creatoare, putere care l'a determinat să pășească pentru întâia oară pe scenă, pe la 1875, unde a rămas până astăzi. Și, în adevăr, Nottara, avea de unde să-și poartească setea frumosului, deoarece în juru-i era numai o atmosferă plină de adevărate talente, pornind dela Iorga și Elena Caragiali, Ștefan Velescu, Mihail și Matilda Pascali, Const. Demetriade, Frosa Popescu și alții.

Precum în istoria literaturii noastre s'a încrustat pe vremuri, neîntrecută grupare „Junimea” dela Iași dela care a pornit adevăratul drum în literatură românească, tot așa și Nottara, avu parte să joace și să eie parte efectivă, cu cea mai puternică generație îndrumătoare în teatrul românesc, reprezentată prin marii actori: Millo, Galino, Ion Vlădescu, Bălănescu, N. Luchian, toți Caragiali, Pascali, neîntrecutul Grigore Monolescu, Aristizza, Romănescu, Irina Poenaru, Bărescaș, C. Dimitriade.

Aceștia nu au avut numai rolul de actori, ci au lăsat în urmă-le calea luminioasă, pe care s'a îndreptat evoluția artei dramatice, la înflorirea pe care o vedem, noi aceștia de astăzi, cu ochii.

Activitatea lui Nottara, vreme de jumătate de veac în manifestarea teatrului românesc, însumă o muncă uriașă, croită numai de o putere de maestru, care clipă cu clipă, din bogata lui însușire a talentului, a putut revărsa mereu și neobosit arta creatoare. El a deslășit cel mai mult drumul spinos al teatrului; cu truda lui încordată — o jumătate de veac! ce mult e! — a dat viață la înflorirea artei dramatice dela noi; el a fost trăsătură de umire puternică, reprezentant fidel al unei generații de marii artiști cari se stinseră, și rămase neclintit și strălucitor: maestrul. Cu sufletul lui de artist care n'a știut odihna, cu puterea de muncă ce n'a știut oboseala, dela anul vieții, cu ființa lui cuprinsă numai de fiorii artiștii, trăind o altă viață pe scenă — viața nemuritoare — Nottara, a format o altă generație de artiști ca: Demetriade, Manolescu, Bulfinșchi, Storin și alții.

În această lumină creatoare și de personalitate reprezentativă a artei teatrale românești, îl vedem pe Nottara, mare artist, mare îndrumător și învățător în arta dramatică, și putem valorifica în adevărată valoare activitatea lui scenică de jumătate de veac.

Sărbătorirea lui Nottara, are una din cele mai mari însemnătate din punct de vedere istoric al evoluției teatrului nostru.

Deși și acum el joacă un „Apus de soare” nu însumă apusul unei irosiri de artă din viața lui proprie, ci opera de apururi pe care a clădit-o, el, cu drept cuvânt „maestrul” Nottara.

Și venirea lui în Ardeal are o semnificație: el aduce un trecut, strădania și visul contemporanilor lui din tinerete, ce trăese prin acest uriaș artist. Ardealul cărburăresc îl înțelege, îl prețuiește mult și-l primește cu dragostea cea mai sinceră ce se poate arăta unui neobosit preot al teatrului românesc.

Deși și acum el joacă un „Apus de soare” nu însumă apusul unei irosiri de artă din viața lui proprie, ci opera de apururi pe care a clădit-o, el, cu drept cuvânt „maestrul” Nottara.

În anul 1842 se întoarce în țară dela Paris, tânărul N. Luchian, care aduce murmur

A P E L CĂTRE PRIETENII ARTEI ROMÂNEȘTI

Pictorii și sculptorii artiști ai țării, au pornit să înfățișeze în București, monument coprinzător de cultură, în care să străngă și să arate țării și străinătății, tot frumosul plastic românesc de pe întinsul pământului nostru.

Va găsi adăpost în această casă măreață, străduința suflătească a înaintașilor noștri artiști, și străduința suflătească a pictorilor și sculptorilor de azi și din viitorime.

În casa aceasta se va frământa aluatul, din care zi cu zi, artele plastice românești își vor trage strălucirea, și mândria țării va fi nemărginită, când la întrecerea din ce în ce mai mari artiștii noștri vor fi în frunte.

Azi, nici talentul, nici capacitatea artiștilor români nu se mai pune la îndoială de nimeni. Măine, dacă artiștii noștri ce ne duc numele frumos al țării peste mări și țări, vor avea puțința să se manifeste după forțele lor reale, vor fi contribuit la aceasta și vor fi mândri toți cei ce vor fi zidit o cărmămidă la casa artelor.

Căci banii artiștilor sunt puținți, dar dragostea lor pen-

tru frumosul românesc e mare. Și în dragostea tuturor prietenilor și înțelegătorilor aceluiaș frumos, artiștii plătici ai țării își pun nădejdea, neclintii în credința lor, că vor fi destui români cu inima largă și sufletul înălțat, care să-i înțeleagă și să-i ajute.

Zădărs cu prietenii voștri căi mai multe cărmăziri la casa artelor frumoase din capitala țării.

Iar dacă aveți puțința să dați sume mai mari pentru acest monument, cartea de aur a lui va transmite numele și amintirea în toate timpurile viitoare, și dela cinci zece de mii de lei în sus, o plăcă de marmoră la loc de fundale, vă va purta săpat numele. Va roagă: Comitetul S. A. F. și al Casei artelor, reprezentând artiștii plastici de pe întregul cuprins românesc.

Bunescu, Steriade, Petrașcu, Storck, D-na Olga Greceanu, Salmari, Jalea, Chirovici, Sirato, Tincu și C. Mihălescu.

Iar din trecutul comitet: Verona, Rescu, Teodorescu-Sion, Serafim, Gornescu, Ștefan Dumitrescu, D-soara Nina Arbore și Han.

FAPTE DE REAMINTIT

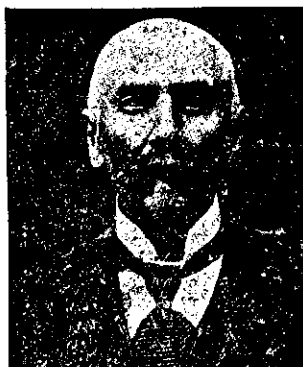
Adesea se întâmplă ca noi oame-nii, să arătăm meritele unora, după ce se stînge dintre noi.

Nu tot așa au făcut muncitorii și intelectualitatea din comuna Capnic, județul Satul-Mare.

În ziua de 17 Februarie, nu au uitat a-și reaminti că în anul 1875, pentru prima dată ca tânăr misionar, a descălcat pe pământul acestei comuni, inimosul învățător director d-l Alex. Pop, care timp de 50 ani nu s'a îndurat să se cunoască lipsa d-sale din mijlocul acelor ce le nutreă mintea cu lumina cunoștinței. Această zi a fost apreciată îndeajuns de toți acei cari au gustat și primit bunul și fiteșc dela d-sa. Așa că împreună cu parte din colegii d-lui Alex. Pop, au pregătit o serbare urmată de ospăț.

Dimineața s'a dat o frumoasă serbare școlară la care elevii și-au arătat simțimentele lor, iar d-nii intelectuali le!

Printre d-nii intelectuali s'au reamăncat în vorbiri d-na Roxana Jancki Kovaci — de origină maghiară — care servind ca învăță-

ALEX. POP

toare la secția maghiară a școlii din Capnic, a avut dragostea de a-și arăta simțimentele în limba română, față de neobositul învățător Alex. Pop.

A vorbit apoi Sf. Sa preotul gr. cat. Coriolan Coza, care cu toate că este puțină vreme în comuna noastră, totuși n'a pierdut din vedere a se interesa de o parte din viața celui onorat și a știut să reamintească sărbătoritulul câteva clipe dela 1875.

D-l preot Szekeres Iános rom. cat. care arătându-și simțimentele în limba maghiară, — necunosând bine limba română — a roșit cum că nu poate d-sa uita, bineța ce a avut-o timp de 45 ani cu d-l director sub stăpânirea monarhiei Austro-Ungare, și nici acum sub stăpânirea română de 5 ani; d-sa nu a văzut și citit în ochii d-lui Alex. Pop, decât aceleași priviri pline de dragoste față de maghiari. În timpul pauzelor corul școlii condus de d-l învățător Edmund Licker, fost maistru la ohestra serviciului minier de aci, a cântat „Mulți ani trăiaacă”, la care d-l director a mulțumit print'o vorbire frumoasă!

Seara a avut loc un ospăț, la care au luat parte învățătorii, autoritățile comunale, d-l inginer minier, ofițierii minelor și parte din locuitorii cari au binevoit. S'a servit o masă bogată care nu a fost lipsită de farmecul muzicii. Orchestra și fanfara minieră a cântat tot timpul niesel. Toasturi s'au ținut în timpul mesei de către d-nii Licker, Dragomir învățător, Naer Gavril d'origine ai oficiului postal, la care d-l director a răspuns frumos.

Ce bine ar fi pentru neamul nostru dacă fiecare învățător ar putea ajunge a-și serba ziua de aur a muncii sale de misionar. Pentru ca fiecare învățător să scoată 50 generații de absolvenți de pe mână și mintea lui, ar fi o reînălțare a neamului românesc.

Dr. A. Gomiș, Inv.

Scrisori din Youngstown, Ohio (America)

— Dela redactorul nostru. — Femeia americană.

18 Februar 1925.

Dela câștigarea dreptului de vot a femeii americane, s'a dovedit că și ea e tot atât de capabilă ca și bărbații, ba ceva mai mult, s'a constatat, că în multe afaceri sunt cu mult mai agere decât tovarășii lor de muncă.

În timpul din urmă femeia americană a ajuns să înlocuiască pe bărbați, în multe situații sociale ca: deputați, senatori, preoți, etc.

De curând a scris un ziar dela noi, că o fetiță abia de 16 ani, a ajuns ca directoară la o mare societate de asigurare americană.

La noi, în urma multor lupte politice, s'a dovedit că numai așa poate progresa o țară dacă toți cetățenii ei, implicit și femeile, sunt chemate să contribuie la bunul mers al statului. De aceea socot, că a venit vremea ca și în România, să se lucreze cât mai mult pentru emanciparea femeii. În America, femeia, în timpul răboiului, nu a avut drept de vot, cu toate acestea a fost chemată la atâtea servicii publice pentru a înlocui pe bărbații cari erau pe front, și și-au îndeplinit cu prisosință datoria față de toate posturile unde era chemată.

Aceasta a fost și cauza că i-s'a dat și dreptul de vot.

Femeia americană, dovedind că e capabilă de a ajuta pe bărbat, nu e mai puțin adevărată că și femeia română care la sapă și la plug e în rând cu bărbatul, poate fi de mare ajutor și din punct de vedere cultural și științific. Această problemă trebuie să capete cât mai mulți adepți în România ca să fie alături cu alte state înaintate.

SITUAȚIA POLITICĂ

Parlamentul

Adunarea deputaților. În ziua de 5 Martie, d-l ministru Anghelescu a înaintat legea sfaturilor negustorești. D-l deputat Pinetta a cerut, ca în sfaturile advocaților să fie numiți și câțiva oameni, cari nu sunt advocați. D-l Ion G. Grădișteanu a arătat uneltirile Ungariei împotriva țării noastre, cerând guvernului să eie măsurile cuvenite împotriva acestor uneltiri.

În 6 Martie, d-l deputat Cazaceliu a cerut să se facă mai multe drumuri în Basarabia, iar d-l Emil Lobonțiu a cerut înlesniri de împrumuturi pentru săteni. Deputatul Mihail Popoviciu a cerut, ca alegerea dela Rechinul Săsesc să se facă neîntreput. D-l ministru Tătărescu a declarat, că va împlini această rugare. D-l ministru I. G. Duca arată, că împotriva uneltirilor Ungariei a luat toate măsurile și că s'a cerut Societății Naționalei să pună capăt înarmărilor Ungariei. În această zi s'au votat mai multe legi mărunte, între cari și cea despre școlile de ucenici.

Senatul. În 4 Martie, d-l senator Bianu a arătat, că Sășii nesocotesc în școlile lor limba românească. În răspunsul său, d-l ministru Anghelescu a declarat, că aceste neajunsuri vor înceta îndată după intrarea în vigoare a noiei legi a învățământului. D-l senator T. Lupu vorbește despre

Domnișoara Stan din Cluj, fiind sosită de curând în orașul nostru, a fost poftită la Asociaținea femeilor creștine americane, fiind introdusă de d-na Stângaci.

D-nele americane au fost foarte impresionate de arta cu care sunt lucrate cusăturile românești, admirându-le mult. Pe lângă serviciile mari ce le face această domnișoară României, a vândut și o mulțime de lucruri. Aceasta dovedește că femeile americane (în foarte mult la cusăturile și lucru de mână a femeii române. D-soara Stan, a fost în mai multe colonii românești. Cu încetul vom ajunge și noi românii-americani, să fim recunoscuți că ne tragem din un popor plin cu însușiri artistice.

— Artiștii noștri, soții Ionescu — Ardeal, sunt chemați în orașul Cleveland, pentru a danța jocurile românești, pentru sara de 28 Februarie, unde vor lua parte toate naționalitățile pentru a-și arăta arta danțului. Nu ne îndoim că și de data aceasta artiștii noștri vor câștiga simpatia americanilor ca și în orașul nostru. Deoarece la o reprezentare de felul acesta ni-a făcut mare cinste coloniei românești de aici.

Artiștii români în Youngstown, au câștigat premiul întâi și acelaș lucru va fi credem și la Cleveland.

Costumele frumoase cari le au artiștii nu pot fi decât spre mândria neamului nostru precum și arta cu care întreprêtează danțurile românești.

Colonia se mândrește că acești artiști apreciați de toată lumea, au sediul în orașul nostru.

M. T. ROMAN.

starea jalnică a Românilor din Macedonia, cerând guvernului să mijlocească îndreptarea acestei stări. În 5 Martie, s'au votat mai multe legi mărunte, iar în 9 Martie, s'a înaintat o lege, despre băncile sătești. Tot în această zi senatorul Vescan a citit declarația partidului național, în care arată, că acest partid nu este îndestulit cu noua lege administrativă.

În țară

Sfatul Miniștrilor. În sfatul din săptămâna trecută a miniștrilor s'au dezbătut legile despre emigrări, precum și legea pensilor și cea a căilor ferate, cari vor fi înaintate parlamentului. După acestea d-l ministru Duca a dat lămuriri asupra neîntreputului din săptămânile trecute dintre România și Germania.

Conferința Micii Înțelegeri. La 1 Aprilie, era să aibă loc conferința Micii Înțelegeri la București. Guvernul Jugoslaviei, a cerut, ca această conferință să se amâne cu 15 zile din pricina încercărilor din acea țară. Atât guvernul român, cât și cel jugoslav și-au dat învoiere și astfel, conferința Micii Înțelegeri va avea loc numai în jumătatea a doua a lunii Aprilie.

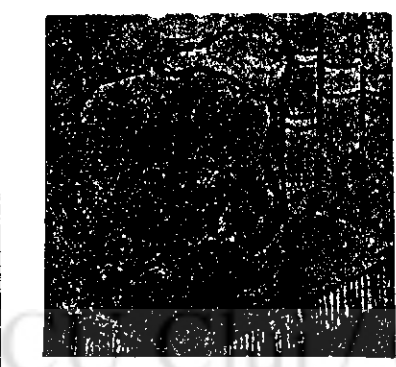
Unirea partidului național cu cel naționalist al poporului. Dumineca trecută s'a sărbătorit la București unirea partidului național român cu cel naționalist al poporului. Adunările celor două partide au întărit unirea, în mijlocul unei mari însuflețiri. Partidul cel nou încă nu și-a ales conducător. Unele gazete sunt de părerea, că se vor ivi neîntreputuri cu prilejul alegerii conducătorului, întrucât atât d-l Iorga, cât și d-l Maniu ar dori să fie aleși.

Adunări de partid. Partidul poporului din județul Muscel, a ținut o adunare la Câmpulung, la care au luat parte delegați din toate comunele județului.

Partidul liberal a ținut adunări în Brăila și Murtaflar. La aceste adunări s'a votat încrederea guvernului.

IGIENA

— O dare de seamă —

Nu de mult a apărut în Cluj o carte de însemnătate capitală pentru viitorul poporului nostru: „Igiena școlarului nostru” de Vladimir Ghidionescu, profesor universitar. Fașă de importanță ei, vrom să rupem cu tradiția publicistică de până acum, care se mulțumește să dea titlul și o frază, două, fără de a spune ceva, și vom arăta ceva mai amănunțit și cuprinsul ei.

Igiena e și acum cunoscută la poporul nostru, înțelegând și originea. La noi un popor de cultură nu găsim o mortalitate atât de mare a copiilor mici, căci niciări ignoranță legilor, cari asigură sănătatea nu e atât de mare ca la noi.

D-l prof. Vi Ghidionescu, dându-și seamă de vastitatea materiei, pe care o cuprinde știința, care este Igiena, s'a mărginit să ne dea în lucrarea d-sale numai Igiena școlarului. Din cuprinsul ei se vede însă, că nu e vorba numai de chestiuni cari interesează pe învățătorii de toate gradele, ci în măsură, cel puțin tot atât de mare, și pe părinții elevilor noștri.

Importanța respectării legilor de igienă pentru școlari, o învederează înainte de toate faptul că dacă un copil începe, dar de aici înainte toți copiii noștri au să petreacă dela etatea de șapte ani în sus, cel puțin șapte ani pe bănele școlii, și aceasta în timpul cel mai critic, când se pune temelia pentru asigurarea viitorului și fizic al omului. De aceea autorul are deplină dreptate, când își încheie Prefața cu vorbele: Popularizarea, adică, socializarea problemelor de educație igienică este unul din dezideratele esențiale cari trebuie să călăuzească țara noastră, în epoca în care trăim.

Din cuprinsul lucrării spicuum următoarele părți principale:

Etapele principale ale dezvoltării fizice a copilului, influența condițiilor sociale asupra mersului creșterii și starea creșterii

copilului la intrarea în școală. Desvoltarea suflătească a copilului, evoluția vieții afective și voluntare a copilului, înainte de adolescență. Igiena corpului. Imbrăcămintea copiilor, alimentația lor, cantinele școlare. Igiena locuinței și a internatelor pentru copii, somnul. Joacă, grădile de copii, adăposturile (azilurile) pentru copii. Condițiile igienice ale școlii, boalele contagioase și profilaxia lor, bănele și igiena muncii în școală. Educația fizică: vâzul, auzul, gimnastica, joacă, sportul, plimbări, excursii, lucrul manual, educația sexuală. Overtirea și înțărirea copiilor de școală, copiii debili, coloniile școlare. Munca copiilor în afară de școală și oortirea ei, petrecerile și pedepsele copiilor din punctul de vedere igienic.

Din rezumatul acestui cuprins se vede, că autorul ne-a dat o adevărată enciclopedie a igienei copilului în școală. Recomandăm deci cartea ce totădănsul părinților ca și învățătorilor de orice grad căoi ea nu le ușurează numai împlinirea datoriilor lor față de educația fizică și morală a copiilor, dar li face să cunoască și mai bine firea acestora.

Cartea are 172 pagini format mare și se poate procura cu prețul de 45 lei (plus 3 lei port) și recomandat dela Librăria „Ardealul” Cluj.

Victor Lăză

Buletinul Institutului de literatură pe 1922 Partea a III-a No. 24. București, 1924. Prețul 50 lei.

D-l M. Dragomirescu, profesor la Facultatea de litere din București, a înființat un Institut de literatură, în care se studiază, analizează și discută, fie în comunicări mărunte, fie în comunicări desvoltate operele cari părăsesc teasurile tipografurilor noastre și reolamă astfel de discuțiuni, mai ales din punct de vedere literar.

La acest institut se lucrează mult și bine, dovadă și cuprinsul acestui Buletin. Conferențe: Artă și morală, după Brunetiere de Emilian Constantinescu; Estetica lui Hegel, de Constanța Valescu. Articole: Literatura noastră istorică („Istoria răboiului” de C. Kiritescu), de M. Dragomirescu; Recenziuni numeroase.

v. l.

MÂNDRUȚA CU OCHII VERZI

(Cântec vechi popular, din Banat)

Armonizat de LAURIAN NICORESCU

Musical score for the song "Mândruța cu ochii verzi" with lyrics in Romanian. The score includes vocal lines and piano accompaniment.

1) Mândruța cu ochii verzi (bis) Vin' afară de mă vezi (bis)

2) Ia'n eși mândră pân' la poartă De veai dorul cum mă poartă

3) Mă poartă din loc în loc Ca pe-un om făr' de noroc.

CRONICA BUCUREȘTEANĂ

Ziarele consacra zilnic coloane întregi dramaticele sinucideri a unui student la drept, care, după ce a cheltuit în chelnerii cu niște „artiste” ungueroace dela varietate, peste o sută de mii de lei, și-a pus capăt zilelor, bând otravă.

Fapta acestui nenorocit student oglindește în bună parte moravurile ușoare ale tinerei generații, în aceste vremuri când cabareturile, dancingurile și varieteturile, sunt la toate colturile străzilor Capitalei, și mai oglindește și o stare bolnavicioasă a presei bucureștene, care jertfește cu o înfrigurată grabă coloane întregi tuturor acestor fapte dezecilibrate, iar pentru manifestările culturale sunt de neglijență cam de neînțelese.

Institutul economic românesc, își urmează cu tenacitate și activitatea rodnică, ce contribuie la propășirea economică a țării, prin conferințele ținute cu privire la diferitele ramuri ale economiei naționale.

Astfel, d. Const. Ceroel, directorul general al centralei cooperativei de producție și consum, și-a dezvoltat Sămbătă 28 Februarie, la ora 6, la Fondatiia Carol, interesantă sa conferință despre „Cooperatiia și producțiunea”, arătând rolul important pe care îl joacă cooperatiia în viața țării noastre. Cooperatiia a disciplinat poporul, i-a însușit iubirea de patrie și l-a ajutat la întărirea proprietății individuale. Cooperatiile au ajutat cu sume mari la propășirea culturală a țării. În general, propășirea țării dela 1905 încoace, datorește mult cooperatiiei.

În fața unei săli arhipline, d. N. Bălănescu și-a ținut Dumineca, 1 Martie seara, la Atheneu, interesantă sa conferință: „Din lumea oamenilor mari”.

D-a sa ocupat de operele lui Rabandranath Tagore și Walt Whitman, analizându-l din punctele de vedere literar, filosofic și social. A numit pe Tagore: „simbolul Indiei redemptoare”, iar pe Walt Whitman, poetul democrației italiene, ca cea mai limpede picătură de apă în care s'a desfrânt frumusețea cerului”.

D-a sa ocupat în special de Tagore, arătând că acest mare poet indian vrea să apropie și să impulseze spiritul meditativ al înducului cu energia occidentală și americană.

Miscarea feministă din Capitală s'a întărit prin întemeierea unei noi societăți feministe, „Solidaritatea”, care a ținut Dumineca, 1 Martie, d. a., în sala Fondatiiei Carol, înțatia sa întrunire publică.

A prezidat d-na Zoe Rămniceanu, care a arătat scopul societății, care e de a trezi în femeia română, interesul pentru drepturile ei cetățenești.

DIN SATUL MEU: FĂRĂU

Pe valea îngustă, dar lungă, ce duce dela Uioara spre Dicosanmărtin, care dintâi duciosă-mare este: Fărau din județul Alba-Inferioară. Cum pe aici satele sunt așezate la depărtări mari — ca în Câmpie — călătorul se obosește de-a binelea până ce ajunge la ea.

Ajuns în sat, faci cunoștință, îndată cu poporul, români de omenie și creștini buni, la care poți observa bine, închinarea de a face totul pentru luminarea sa proprie și pentru întărirea sa în credință, năzuinți atât de trebuincioase astăzi.

Sunt și câteva familii străine, — unguri — cari deși de altă lege și cum s'ar crede, împotriva idealurilor noastre naționale, totuși simt o deosebită bucurie în a-se uni și chiar a ajuta spre realizare, idealul românașilor noștri din acest sat.

Până mai ieri alătaieri acest popor cu toate însușirile sale frumoase de înaintare n'a putut face prea mult pentru că pe de-o parte sub stăpânirea ungurească mai ales, era stănenit de puternicii timpului, iar pe de altă parte îi lipsea conducătorii istești, cari să se facă ecoul acestor năzuințe. Aveau ei conducători și din nefericire chiar români, dar aceștia țineau mai mult la interesele lor de exploatare, decât la trebuințele obștești. Nu te miri, când străin te operește dela realizarea idealului tău și al națiunii, dar când un conațional de-al tău și chiar conducător al obștei tinde la nimicirea ta, apoi nu ai dreptul să te miri numai, ci mai mult îl poți înfiera ca pe un păgân, și-l poți privi ca pe cel mai mare dușman al tău.

Nu de mult — doar un an dacă este — prevedința mîsei pare, a trimis în fruntea acestui sat pe tânărul preot Vasile Fofeldea, care abia ești din școli, nu știa altceva, decât să muncească și să lupte cu inimă pentru luminarea

Pentru aceasta e nevoie de cea mai multă cultură și de aceea noua societate va căuta să înființeze cât mai multe biblioteci.

D-na Calipso Botez, prezidenta consiliului național al femeilor române a arătat că e nevoie de undrea tuturor femeilor, și e nevoie și de ridicarea morală a femeii, luptându-se contra luxului.

A mai vorbit și d-na Alecsandrina Cantacuzino, care a arătat că numai femeia poate lucra cu mai mult succes pentru trezirea conștiinței naționale.

Noul ministru al Franței, la București, d. de Billy, îndată după venirea sa în acest oraș, a ținut să se ducă la momântul „Eroului necunoscut”, din Parcul Carol, în ziua de Mercuri, 4 Martie, depunând pe momânt o frumoasă jerbă de flori naturale.

Gestul nobil al ministrului Franței la București, impresionează mult sufletele românești, și face și mai strânsă dragostea pe care o purtăm sori noastre mai mari latine, dela care am primit în curgera vremurilor atâtea dovezi vădite de dragoste, și dela care ne vine lumina culturale.

Institutul Sud-Est european urmează a-și ține interesantă sa serie de conferințe, la casa Școalelor, în fiecare Joi, la ora 6 d. a.

Astfel, Joi, 5 Martie, d. Dr. Virgil Zaborovschi a vorbit despre: „Politica lui Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu față de popoarele balcanice”.

La 12 Martie, d. prof. I. Andrescu a ținut o conferință de arheologie, iar la 19 Martie și Joile următoare, d-na Indra Huscova, conferințară de limba română la Universitatea din Bratislava, va ține o serie de șase conferințe în românește, despre: „literatură, arta și viața populară din Cehoslovacia”.

Foștii și actualii elevi ai talentatului, dar în același timp modestului profesor de flaut la Conservatorul de muzică din București, d. Petre Eli-nescu au hotărât să sărbătorească pe maestrul lor drag, care anul acesta împlinește 25 ani de profesorat și 35 ani de carieră artistică, printr-un frumos festival artistic, dat în onoarea sa, în ziua de Mercuri, 25 Februarie, ora 11 dim., în sala Sinfonicului ziaristilor, din Bulev. Carol (colț cu str. Cantacuzino).

La acest festival vor da concursul foștii și actualii săi elevi, cum și d-na Alexandra Ferraru și d. George Folescu, dela Opera română.

Nădăduim că toți iubitorii de muzică vor lua parte la acest festival artistic, spre a sărbători munca unui om ce și-a consacrat viața muzicii la noi. Traian S. Stoenescu

poporulul său credincios, și al întregului sat.

Ajuns în fruntea satului și observând întinerecul cultural în care mișuna o bună parte din popor, s'a apucat de lucru și ca un apostol ce nu cunoaște altă țintă, prin predici, conferințe și sezoatori a început să spintece ceața întunecoasă ce apăsa încă sufletul poporului.

Biserica până atunci aproape goală în Dumineci și sărbători, se vedea azi prea mică și neîncăpătoare pentru credincioși, cari se adună să asculte rugăciunile pioase și cântările ce se săvârșesc acolo prin corul înființat de d-sa. Fețele lor arată simțimentele de evlavie ce-i stăpânește.

Zestrea parohială însăși, se reducea la câteva clădiri în stare dărăpănată, astăzi însă, prin truda lui s'a zidit casă parohială frumoasă, și toate clădirile ce lipseau; prin colecte a procurat vase și icoane bisericăști și alte lucruri trebuincioase cultului divin.

A organizat poporul în „Reuniunea Agronomilor” cu scop cultural-economic, realizând din cotizațiile membrilor sume frumoase, din cari vor putea procura o bibliotecă populară, gazete ș. a., cari toată lumea le va avea în casă.

Toate aceste fapte le-a putut realiza în ciuda tuturor cari nu simt la fel, și fără al ajutor decât al cătorva oameni de inimă și mai ales a soției sale, o preoteasă model și gospodină de toată lauda.

Ca rezultat al acestor fapte săvârșite de acest preot, între popor și d-sa s'a format o legătură întinsă care nu se va putea rupe niciodată.

SCRISORI DELA ORAȘE

DIN GALAȚI

În ziua de 1 Martie, a avut loc în sala teatrului „Paradis” a 18 a sezoatoare culturală și artistică organizată de Liga Culturală din Galați. Sezoatoarea s'a început prin conferința d-nei Iazela Sadoveanu, care a vorbit despre „Maternitatea și importanța ei socială”. Înainte de a intra în subiectul conferinței, doamna Sadoveanu, care este și vice-președinta Ligei Culturale din București, se arăta foarte fericită să constate că în orașul Galați, unde sunt atâtea preocupări de ordin comercial și industrial, există cu toate acestea o puternică și sistematică mișcare culturală datorită în mare parte Ligei Culturale, locale, de sub conducerea d-lui Aurel Scurtu, activitate care — zice d-na Sadoveanu — este învidiată chiar de către Liga Culturală din București. Dar galațenii mai au și alte societăți culturale cari sunt toate într-o continuă activitate, întrecându-se fiecare să aducă cei mai distincți învățați și conferințari cari împărgesc în popor cele mai frumoase și folositoare învățăminte; așa că putem să ne mândrim cu orașul nostru, care este un focar de cultură națională. După conferința a urmat concertul la vioară și piano, cu elevi de liceu, după care corul Școalei Normale de fete a cântat câteva bucați naționale foarte bine reușite.

— În ziua de 1 Martie, a. c. distincul nostru cecetățean și profesor Calmuschi, a plecat în Cehoslovacia, fiind primit de Camera de Comerț și Industrie d-n Praga, să țină un ciclu de conferințe în acel oraș. Acest ciclu de conferințe va trata despre relațiile culturale, politice și economice dintre România și Cehoslovacia; despre aspectul geologic și fizic al României, influența sa asupra producției și populației, precum și despre producțiile naturale și fabricate ale României și România din punct de vedere al comerțului și al transporturilor internaționale. De asemenea d-l profesor Calmuschi a fost primit să eie parte și la serbarea jubileului de 75 ani a d-lui Masaryk, președintele Republicii Cehoslovace.

Suntem mândri de această onoare ce ne-o face Republica Cehoslovacă și suntem încredințați că d-l profesor C. Calmuschi va fi la înălțimea misiunii sale și cu această ocazie poporul cehoslovac, va avea prilejul să cunoască mai bine țara noastră din punct de vedere economic și industrial. Deslifel d-l profesor Calmuschi a mai vizitat această țară și în vara trecută, în calitate de conducător al excursiunii organizate de Școala Comercială superioară din Galați, în oclătorile de studii în Cehoslovacia, vizitând centrele comerciale și industriale precum și diferite uzine și instituții însemnate din această țară; cu care ocazie s'a arătat esurcșiștilor noștri cea mai deosebită atențiune, legându-se strâns relațiuni amicale cu multe personalități de seamă de acolo.

Joi, 5 Martie, după amiază, a avut loc la teatrul „Central” conferința d-nei Victoria Vasilescu, cu subiect filozofic literar. Domnia-sa a vorbit despre „Antichitate”: Atena și Roma în apogeul civilizației și cauza decăderii lor. I. D. M. TRIU

DIN PÂNCOTA (JUD. ARAD)

„Corul meseriașilor români” din orașelul nostru a dat în ziua de 1 Martie în sala mare a otelului „Dacia”, o frumoasă serbare culturală. Serbarea s'a desfășurat cu: Imnul libertății, cor bărbătesc de I. Vidu; „Capitanul de rezervă”, monolog, spus de elevul T. Handra; „Morărița” cor mixt de G. Kiriac; „Moartea lui Fulger” de Gh. Coșbuc, reprezentată de T. Drăgălina; „Lucașfărul serii”, cor bărbătesc; „Pentru Dumnezeu”, monolog, spus de I. Bozbatăi și „Flora dela Drăgășani”, cor mixt de Const. Savu. A urmat apoi piesa: „De ale lui Păcălă”, comedie populară de C. Frunză. Serbarea a fost foarte reușită. Venitul curat trecându-se la fondul societății și o parte destinat copilor orfanți.

DIN TURTUCAIA (DOBROGEA)

Sămbătă, 14 Februarie „Cercul Unirea” din această localitate, a dat o sezoatoare artistică-culturală. Președintele d-l institutor G. Ionescu a deschis sezoatoarea.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

DIN PÂNCOTA (JUD. ARAD)

„Corul meseriașilor români” din orașelul nostru a dat în ziua de 1 Martie în sala mare a otelului „Dacia”, o frumoasă serbare culturală. Serbarea s'a desfășurat cu: Imnul libertății, cor bărbătesc de I. Vidu; „Capitanul de rezervă”, monolog, spus de elevul T. Handra; „Morărița” cor mixt de G. Kiriac; „Moartea lui Fulger” de Gh. Coșbuc, reprezentată de T. Drăgălina; „Lucașfărul serii”, cor bărbătesc; „Pentru Dumnezeu”, monolog, spus de I. Bozbatăi și „Flora dela Drăgășani”, cor mixt de Const. Savu. A urmat apoi piesa: „De ale lui Păcălă”, comedie populară de C. Frunză. Serbarea a fost foarte reușită. Venitul curat trecându-se la fondul societății și o parte destinat copilor orfanți.

DIN TURTUCAIA (DOBROGEA)

Sămbătă, 14 Februarie „Cercul Unirea” din această localitate, a dat o sezoatoare artistică-culturală. Președintele d-l institutor G. Ionescu a deschis sezoatoarea.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

D-l doctorand M. Uteanu a ținut o conferință despre „Nevroza socială”. Conferințarii a fost viu aplaudat.

Știrile Săptămânii

Precum omul nu poate să trăiască fără hrană, așa și omul cuminte nu poate să trăiască fără hrana sufletească a cărții. Simte nevoia să citească o foare bună, prieten și sfatuitor în calea viții. „Cultura Poporului” prin scrisul ei a dovedit că e o foare folositoare, de aceea căutați să nu lipsească din casa nici unei familii. Și p ugarul și târgovețul și meseriașul și școlarul, vor avea de învațat din ea multe cunoștinți folositoare. Vine nu se îndură să abia „Cultura Poporului”, acela înseamnă că nu știe a deosebi binele de rău. Oamenii de bine, cu orice prilej la sezoatori, intrări, ș. a., răspândiți „CULTURA POPORULUI”.

APEL CĂRE CIVITORII ȘI ABOAȚII DIN BUCUREȘTI...

PRIMARUL din comuna Poeni Tomi din județul Hunedoara, a fost ucis de morarul Ion Costa din acea sat.

CULTURA Poporului se gândește în fiecare clipă, ca să fie folositoare cititorilor ei. Și pentru că focea e răspândită destul în America, de aceea se pune la îndemâna aceluia, cari au neamuri peste Ocean, și dacă vor să-și întreprindă ceva sau să abia știri despre ei, — într-un cuvânt tot ce i-ar interesa — vor trimite însemnările lor la „Cultura Poporului” unde vor fi publicate. Același lucru și pentru românii din America, dacă doresc să abia știri dela rușele de acasă, din România, să ne trimită răvașe și ele vor fi publicate în foaie. Tipărirea se va face fără bani.

NUMĂRUL de sărbătoare al foaiei noastre, cu prilejul împlinirii a patru ani de viață, va fi o podoabă în casa românului și va apare în 12 pagini, cu foarte multe fotografii.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

PRIMARUL din comuna Poeni Tomi din județul Hunedoara, a fost ucis de morarul Ion Costa din acea sat.

CULTURA Poporului se gândește în fiecare clipă, ca să fie folositoare cititorilor ei. Și pentru că focea e răspândită destul în America, de aceea se pune la îndemâna aceluia, cari au neamuri peste Ocean, și dacă vor să-și întreprindă ceva sau să abia știri despre ei, — într-un cuvânt tot ce i-ar interesa — vor trimite însemnările lor la „Cultura Poporului” unde vor fi publicate. Același lucru și pentru românii din America, dacă doresc să abia știri dela rușele de acasă, din România, să ne trimită răvașe și ele vor fi publicate în foaie. Tipărirea se va face fără bani.

NUMĂRUL de sărbătoare al foaiei noastre, cu prilejul împlinirii a patru ani de viață, va fi o podoabă în casa românului și va apare în 12 pagini, cu foarte multe fotografii.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

LA BUCUREȘTI, a murit un mare învățat al țării noastre, profesorul universitar Murgoci și membru al Academiei române. El s'a născut într-un sat din județul Brăila și toată viața n'a știut decât să se ocupe de știință, ducându-ne la fama românismului, în lumea învățată de pe suprafața pământului.

LA I APRILIE cr., foaia „Cultura Poporului” pășeste în alt an de viață. Cu acest prilej va apare un număr de sărbătoare. Rugăm pe colaboratorii noștri, să ne trimească cât mai îngrabă articole scurte, iar d-nii reporterii culturali, cari n'ar avea un subiect serios de scris, să ne înainteze, de preferință, corespondența cu activitatea culturală dela sate.

GROAZNICĂ nenorocire de tren, s'a întâmplat între stațiile Mogoșoaia și Chitila. Ciocnirea trenurilor de marfă a fost așa de puternică încât mașinile și vagoanele au fost sfărâmate. La un tren se aflau puși și 2 vagoane cu 40 de soldați cari veneau dela Jigălia și mergeau la Brezoi.

Și-au găsit mo

DELA CASELE NAȚIONALE

Sezătoarea III-a din seria de primăvară.

Miercuri, 4 Martie, a avut loc în aula Fundației Universitare „Carol I.” a treia sezătoare din seria de primăvară a „Caselor Naționale”.

Sezătoarea s'a desfășurat în fața unui numeros public, care a ținut să eie parte la această sezătoare foarte frumoasă și reușită.

Programul ales și variat al acestei sedințe literare s'a început cu obșnuita cuvântare, datorită d-lui profesor universitar Gh. Țițeica.

D-șă spune că rolul „Caselor Naționale” esie de a contribui la darea de curente sănătoase în opinia publică. Până acum însă nu am avut rezultatul dorit de noi. Însă omul este dator să încerce mereu până va ajunge la țelul dorit, tot așa vom face și noi, aceștia dela „Casele Naționale”.

Urmând conferențiarul, a făcut o frumoasă descriere a Catedralelor din Franța. Cum le zărești te isbește forma exterioră, care te uluiește prin bogăția turnurilor și a cubucăniilor lor.

Chiar la noi prin biserici se văd astfel de scene. Nu putem să trecem cu vederea în privința acestora pe biserica din comuna Breaza de sus, unde „Casele Naționale” au cea mai frumoasă Casă Națională „România Marc”.

În biserica din Breaza de sus, g'șim zugrăviri: descrierea Iadului. Găsim acolo obșnuitele cazane cu smoală, draci cu coarne și coadă, ș. a.

DIN VALEA JIULUI

Visul nostru s'a împlinit prin jertfa celor 800 de mii de români, cari și-au dat sufletul pentru realizarea lui. Mare ne-a fost jertfa, dar mult mai mari sunt roadele ei...

Și deocă este așa, atunci acești eroi, cari și-au făcut cu adevărat datoria, trebuiesc vățați de noi? Acești eroi nu merita oare, să fie pomeniți la veșe?... Da...

În ziua de 20 Februarie, a avut loc în tocmarea războaiștilor pământești ale defunctului sublocot. Ovidiu Turcu, fiul d-lui P. Turcu, învâțător în localitate. Defunctul făcea parte cu serviciul în reg. 6 vânători Moartea l'a găsit departe de săoul familiei pe care o iubea, la Bălți, unde se afla cu garnizoana și de unde a fost adus la Petrosani.

În seara zilei de 21 Februarie, acest comitet a dat o serbare în sala „Casinei Române”, la care a luat parte un foarte numeros public, în special intelectualii din întreaga valea Jiului. În vederea scopului ce urmărea această serbare, programul a început cu „Ianul Regal” (Trăiască Regele), cor acompaniat de orchestra minelor din Vulcan.

CRONICA BISTRITII

Itată un oraș despre care nu s'a vorbit tocmai mult în nici una din gazetele culturale. Cu toate acestea Bistrița își are și ea o gazetă ce-i poartă numele, dar nu în svârle stiriile decât în cele patru plase ale județului și în rafturile bibliotecilor unde legea o obligă să călătorească.

În decursul lunilor Ianuarie și Februarie, au avut loc mai multe petreceri organizate de diferite reuniuni, pentru mărirea fondurilor sau bibliotecilor lor. Parte din aceste încercări au realizat frumoase venituri, altele au eșit în pagubă.

Într-o zi de primăvară, pe zi ce merge — stiri dureroase pentru noi români. Numărul hoților nu este așa de mare în România. Ce zic străinii și românii când văd prin zăre numii lucruri rele despre noi? Ce încredere în țară și ce dorință de a mai reveni în țară să mai aibă românii de peste hotar?

După mult aplaudată cuvântare a d-lui prof. univ. Gh. Țițeica, a urmat d-l Gr. Dimitrieff (tenor), care a cântat marea arie din „Africana” de Mayerbeer, o arie din „Manon” de Massenet și o arie națională din Moldova de peste Prut, d sa a fost mult aplaudat.

Simfonicul C. Barcaroiu — dela Teatrul Național — a declamat „Bulada zefirului” de Orreste, „Iubesc pe nevastă-mea”, „Decorati” și „Pimbare” de D. D. Pătrășcanu.

La sfârșit baritonul C. Teodorian dela Opera Română a cântat „Lenz” de Hildach, marea arie a lui „Don Carlos” de G. Verdi, și mai multe arii naționale, dovedind că posedă un mare talent și ne face să i întrezărim un meritat renume.

A fost primită cu vii aplauze d-soara Iav. Marionra Rusan, oare a erătat și acum publicului puterea talentului ei, cântând cu mult succes romanța „Unde ești”, acompaniată fiind de orchestra.

Au mai urmat câteva bucați, apoi danșii și tombola, care au ținut până în zorii zilei, când publicul s'a despărțit foarte mulțumit, felicitând comitetul pentru reușită.

Și adunat cu acest prilej suma de 50 mii de lei. Comitetul lucrează mai departe și în curând își va ajunge scopul.

În ziua de 20 Februarie, a avut loc în tocmarea războaiștilor pământești ale defunctului sublocot. Ovidiu Turcu, fiul d-lui P. Turcu, învâțător în localitate. Defunctul făcea parte cu serviciul în reg. 6 vânători Moartea l'a găsit departe de săoul familiei pe care o iubea, la Bălți, unde se afla cu garnizoana și de unde a fost adus la Petrosani.

În seara zilei de 21 Februarie, acest comitet a dat o serbare în sala „Casinei Române”, la care a luat parte un foarte numeros public, în special intelectualii din întreaga valea Jiului. În vederea scopului ce urmărea această serbare, programul a început cu „Ianul Regal” (Trăiască Regele), cor acompaniat de orchestra minelor din Vulcan.

SĂ RĂDEM SNOAVĂ

Odată un român plecase dis de dimineață la oraș. Pe drum întâlnește un țigan care merge și el tot spre oraș.

— Ia, ascultă, măi țigane, multe știi tu, multe ai pățit și multe ai văzut, dar, o căprioară nu cumva văzut-ai tu?

— Oho! românico, năi am și mâncat! — Dar cum era ea, la picioare, la păr, la bot...? — Înapoi, de românico, zise țiganul întrerupându-l, asta-i astă!

— Eu de păr de picioare, de bot... nu știu... doar atât știu că... heil!... tocmai pe când eram eu mic, micuț... tatăl-tatăi a văzut el o urmă și... d'acolo am mâncat și noi?!... — C. Zamora.

De-și șii mândră ce-am gândit Să ne lăsam de lubit, Că de când ne iubim amândoi N'o rămas inimă 'n noi. Căci să vrei s'o cântărești Nici o chi'ă nu g'șești, Nici o chi'ă nici un dram Că'm trăit noi cu amar. Și s' mănec și de străini Că iarba de boi bătrâni Și s' mănec și de dușmari Că iarba de boi bălâni.

Trenule n'ai aveea parte Nici de șâne, nici de roate, Nici de șuruburi toate, Ardă-te-ar focul de trin Ce folos că m'ai d'ș jin Da m'ai umplut de venin. Sui picuță n'într'un măr dulce Să vezi trenul cum se duce, Că'm ne doce șurând Șerând și hohotând. Plică mi rămâne plângând Taci picuțo nu ofta C'o'i veni și te-o luă.

M'am dus să mai revăd odată, Căsuța unde m'am născut, — Și 'n toate n'am mai cunoscut Inima mea de altădată!

Și ca strigi, ce 'și ridicau, Trăști, capul din morminte, Aș: aducerile aninate Din colț de umbră mă pânduau!... Iar mama mă privea tăcut — Și cuțele-i pe frunte Duraseră, par'că, o punte Intre prezent și 'ntre trecut!...

Mi-e dor de câmpul meu în floare De ghea mea udată 'n ploaie Să văd iar floarea de cicoare Și fluturii de pe la noi... Mi-e dor de țerna mea, de miel Ce joacă seara pe răzoare De boi, de vaci, și de viței, De murmur tainic de izvoare.

Mi-e dor de oamenii din sat Și de sburdalnicii copii — Ca ei am fost și m'am jucat Și eu... de-a calii pe câmpii. ... Ca ei am fost... dar astăzi [nu-s...]

S'au dus acele clipe sfinte... Destinul orb mereu m'a dus Șoptindu-mi tainice cuvinte Și dorul azi m'avnins, pustiu Pe drumuri grele cu pripoare... Mi-e dor de satul meu, să știa Ce-mi mai fac ochii de cicoare?... SIMEON RUSU.

Redacțiile noastre.

In Paris: Hotel Excelsior, Rue la Boétie 89 (8me), redactor d. Valeriu Mugur. In Viena: I Genzagasse 11. IV. 24, redactor d. Filaret Barbă. In America: In orașul Detroit, Mich., 2980 Franklin St., redactor Rev. G. Brâncuța. In orașul Youngstown, Ohio, 263 E. Front St., or P. O. Box 418, redactor Mr. M. T. Roman. In orașul Saint Paul, Minn., 854 Woodbridge St., redactor Rev. Grigoriu Coste. In orașul Uniontown, Pa., 266 N. Galatin Ave., redactor Mr. George E. Tempea. In orașul Canton, Ohio, 1924 Garfield Ave., S. W. (or la adresa noă: 9'9—10th St., N. W.) redactor Mr. Theodor Ardic. In orașul Whimann, Wva., redactor Mr. Pascu Crăgan.

AL REUNIUNII AGRICOLE SĂSEȘTI ARDELENE Centrata: SIBIU, Strada Sărei No. 22. Sucursala: MEDIAȘ, TG. MURĂȘ, SIGHISOARA are în depozitele sale cu prețuri estine:

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR. Butoae de treerat. Pluguri de otel schimbătoare și pe o brază. Pompe pentru vin. Motoare de benzină de 2-22 cai putere.

Fabricile de Mașini AND. RIEGER. Soc. Anon. SIBIU. Produce și vinde: Pluguri schimbătoare sistem Rigor. Pluguri schimbătoare sistem nou.

Hann și Comp S. A. Cluj, Str. Regina Maria 11. Depozitul strobitoarelor orig. Chaudoir, sistem Vermorel. Lei 1205 franci și la ori ștăre stațiune postale.

Bere din Turda. La revânzătorii acordăm rabate! Oferte și cataloage la cerere!

CURELE DE TRANSMISIUNE. FRATI RENNER & COMP. SOCIETATE ANONIMĂ C. L. U. J.

DEPARTAMENTUL MAȘINELOR. AL REUNIUNII AGRICOLE SĂSEȘTI ARDELENE Centrata: SIBIU, Strada Sărei No. 22. Sucursala: MEDIAȘ, TG. MURĂȘ, SIGHISOARA are în depozitele sale cu prețuri estine:

MOTOARE DE BENZINĂ DE 2-22 CAI PUTERE. Pluguri de otel schimbătoare și pe o brază. Pompe pentru vin. Motoare de benzină de 2-22 cai putere.

Fabricile de Mașini AND. RIEGER. Soc. Anon. SIBIU. Produce și vinde: Pluguri schimbătoare sistem Rigor. Pluguri schimbătoare sistem nou.

Bere din Turda. La revânzătorii acordăm rabate! Oferte și cataloage la cerere!

CURELE DE TRANSMISIUNE. FRATI RENNER & COMP. SOCIETATE ANONIMĂ C. L. U. J.

Francisc Gergeley Cluj, Piața Unirii No. 2. Drogueria Gen-Kraiger S. A. Timșoara. Drogueria Kraft și Herbert, Brașov. Farmacia Dănil Janos, Tg. Mureș. Drogueria „Apollo”, Ștefan Farkas, Oradea-Mare. Siroco No. 68.

Registre! tipărite pentru parohii (biserică), cari au nevoie de registre sări sau citări din nou, se g'ăsc de vânzare la institutul „Minerva” Cluj Str. Regina Maria No. 1. — Prețul unui registru 120 lei.

Nicolae Săvulescu absolvent al școlii de meserii comuna Reșoșia (județul Mureș) execută orice fel de comenzi relative la această branșă, Buți, Butoae, Putini, Vădre, Hârdae, etc., din material ales și uscat. Execuție promptă. Prețuri convenabile.

Traian G. Stoienescu avocat. Calea Șerban Vodă 42 BUCUREȘTI

HIRSCH & CZODIK MAGAZIN DE PIELERIE C. L. U. J. Strada St. Iosip (Șeză-puten) No. 3

Baia Elisabeta. Băi de abur, de căldură, dus, etc. CLUJ, str. Călugăreților (pe Someș)

reclama folositoare se face în „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare